

საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტი
სოციალურ მეცნიერებათა სადოქტორო პროგრამა
სპეციალობა: მასობრივი კომუნიკაციები

თინა ცომაია

სელექციური აბორტი და მედია

სოციალურ მეცნიერებათა დოქტორის
აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად წარდგენილი ნაშრომის

ავტორეფერატი

The Georgian Institute of Public Affairs

Doctorate Program of Social Sciences

Tina Tsomaia

Selective Abortion and Media

Specialty: Communication

Synopsis

Of the work submitted to obtain an academic degree of the Doctor of Social Sciences

Tbilisi, 2019

სადისერტაციო ნაშრომი შესრულებულია საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტის სოციალურ მეცნიერებათა სადოქტორო პროგრამის, მასობრივი კომუნიკაციის მიმართულეზაზე:

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: მათა მთქაშავთძე, აკადემთურ მეცნიერებათა დოქტორთ, პროფესორთ

შემფასებელი რეცენზენტები:

ანა ქეშელაშვილი, აკადემთურ მეცნიერებათა დოქტორთ, პროფესორთ
დარეჯან ჯავახთშვილი, ფსთქოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორთ, პროფესორთ.

სადისერტაციო საბჭოს წევრები:

მანანა გაბაშვილი, აკადემთურ მეცნიერებათა დოქტორთ, პროფესორთ
თინა ჩხეიძე, აკადემთურ მეცნიერებათა დოქტორთ, ასოცირებული პროფესორთ
ნანა ბერეკაშვილი, აკადემთურ მეცნიერებათა დოქტორთ, ასოცირებული პროფესორთ

დისერტაციის დაცვა შედგება 2019 წლის 16 სექტემბერს 18:00 საათზე საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტის, სოციალურ მეცნიერებათა სადოქტორო პროგრამის სადისერტაციო საბჭოს სხდომაზე

მისამართი: თბილისთ, ასათიანის ქუჩა N 62, კლუბთ „ფრონტლაინ ჯორჯთა“
დისერტაციის გაცნობა შესაძლებელია საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტის ბიბლიოთეკაში, მისამართი: თბილისთ, გორგასლის ქ N101
ავტორეფერატი დათგზავნა 2019 წლის 15 აგვისტოს.

საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტის სოციალურ მეცნიერებათა სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელი, ნათთა ჭიღვართ, აკადემთურ მეცნიერებათა დოქტორთ, პროფესორთ.

სარჩევი

აბსტრაქტი	1
შესავალი	1
გენდერული უთანასწორობა და ქალთა მიმართ ძალადობა საქართველოში	1
დასახული მიზანი და პრაქტიკული ღირებულება	4
მეცნიერული სიახლე	5
ნაშრომის სტრუქტურა	6
კვლევის კომპონენტები და მეთოდოლოგია	8
კომპონენტი 1. რაოდენობრივი კონტენტანალიზი	9
1.1 საკვლევი მედია.....	9
1.2. მონაცემების შეგროვება.....	9
1.3 ფრეიმთა ჯგუფები, საკვლევი კითხვები და ჰიპოთეზები	10
1.4 შედეგები	12
1.5. რაოდენობრივი კონტენტანალიზის დასკვნა	17
კომპონენტი 2. თვისებრივი კონტენტანალიზი	20
2.1. საკვლევი კითხვები.....	20
2.2. თვისებრივი კონტენტანალიზის დასკვნა	21
კომპონენტი 3: ჟურნალისტების და რედაქტორების გენდერსენსიტიურობის და აბორტთან დამოკიდებულების კვლევა	24
3.1. საკვლევი ჯგუფი	24
3.2. ცვლადები და საზომები	24
3.3. გამოიკვეთა შემდეგი ჰიპოთეზები და საკვლევი კითხვები	25
3.4. კვლევის შედეგები.....	26
დასკვნითი შეჯამება	32
რეკომენდაციები.....	34
შემდგომი კვლევის საკითხები.....	34
PUBLICATIONS	36
პუბლიკაციები	36
ABSTRACT	1
INTRODUCTION	1
THE AIM AND THE PRACTICAL VALUE	3
SCIENTIFIC INNOVATION	4
STRUCTURE OF THE THESIS.....	4
RESEARCH COMPONENTS AND METHODOLOGY	6
COMPONENT 1. QUANTITATIVE CONTENT ANALYSIS	7
1.1. STUDY SAMPLE	7
1.2. DATA COLLECTION.....	7
1.3. FRAME GROUPS, RESEARCH QUESTIONS, AND HYPOTHESES.....	8
1.4. RESULTS	9
1.5. QUANTITATIVE CONTENT ANALYSIS CONCLUSION.....	15
COMPONENT 2. QUALITATIVE CONTENT ANALYSIS	17

2.1. RESEARCH QUESTIONS.....	17
2.2. QUALITATIVE CONTENT ANALYSIS CONCLUSION.....	18
COMPONENT 3: GENDER SENSITIVITY RESEARCH WITH THE JOURNALISTS AND EDITORS.....	20
3.1. THE RESEARCH SAMPLE.....	20
3.2. VARIABLES AND MEASUREMENT.....	20
3.3. THE RESULTS.....	21
3.4. CONCLUSION OF THE STUDY OF GENDER SENSITIVITY OF JOURNALISTS AND EDITORS.....	27
SUMMARY CONCLUSION:.....	29

აბსტრაქტი

ქართულ მედიასაშუალებებში აბორტის, მათ შორის, სელექციური აბორტის თემაზე გამოქვეყნებული მასალების რაოდენობრივმა და თვისებრივმა კონტენტანალიზმა აჩვენა, რომ ქართული მედია აბორტს, განსაკუთრებით კი სელექციურ აბორტს, ნაკლებ ყურადღებას უთმობს. 2006 წლიდან 2014 წლამდე, 12 მედიასაშუალებაში სულ 322 მასალა გამოქვეყნდა, აქედან 69 მასალა - სელექციური აბორტის თემაზე. აბორტის, მათ შორის, სელექციური აბორტის შესახებ დისკურსი, ძირითადად, ფაქტობრივ ფრეიმში მიმდინარეობს, მიმდინარე მოვლენებს აღწერს, რომელთა გამხმოვანებლები ძალაუფლების მქონე ელიტებია (სახელმწიფო და ეკლესია).

სახელმწიფოსთვის აბორტის შესახებ კომუნიკაცია მის მიერ განხორციელებული წარმატებული დემოგრაფიული პოლიტიკის კომუნიკაციაა: აბორტი/სელექციური აბორტი ერს გადაშენებას უქადის, სახელმწიფოს პოლიტიკა კი ამას ხელს უშლის. ხოლო ეკლესიისთვის აბორტი ცოდვას, ქალის პირველადი დანიშნულების, დედობის საწინააღმდეგოდ მიმართული მოქმედებაა, შესაბამისად, ნეგატიური და მიუღებელია.

სხვადასხვა სარედაქციო პოლიტიკის მედიასაშუალებები აბორტს და სელექციურ აბორტს განსხვავებულად აშუქებენ: ცენტრისტულ მედიასაშუალებებში თანაბარი რაოდენობითაა ნეიტრალური და გამამტყუნებელი ფრეიმები, ლიბერალურ მედიასაშუალებებში ჭარბობს ნეიტრალური ფრეიმები, ხოლო კონსერვატიული მიმართულების მედიაკონტენტში აბორტის გამამტყუნებელი ფრეიმები უფრო დიდი რაოდენობითაა წარმოდგენილი.

საინფორმაციო კონტენტის თვისებრივმა ანალიზმა აჩვენა, რომ აბორტის ნეიტრალური გაშუქება „ფაქტობრივ“ და „კანონის/სამართლებრივ“ ფრეიმს

უკავშირდება, რომლებშიც ძირითადად აბორტთან და სელექციურ აბორტთან დაკავშირებული მაღალი სტატისტიკა და აბორტის აკრძალვასთან დაკავშირებული სამართლებრივი რეგულაციებია გაშუქებული; ნეგატიური, გამამტყუნებელი ფრეიმებიდან ჭარბობს „დემოგრაფიულ-ნაციონალისტური“ ფრეიმი, რომელიც აბორტს და სელექციურ აბორტს დემოგრაფიული კატასტროფის წინაპირობად წარმოადგენს. აქტუალურია, ასევე, „უსაფრთხოების“ ფრეიმი, რომლის ფოკუსი ქალის ჯანმრთელობისთვის აბორტის და სელექციური აბორტის საფრთხეზეა, და „პასუხისმგებლობის“ ფრეიმი, რომელიც აბორტზე და სელექციურ აბორტზე პასუხისმგებლობას ქალს აკისრებს. აბორტის გამართლება ქალის „უფლების“ ფრეიმს უკავშირდება, და მინიმალურად წარმოჩნდება. ქალის ხმა მედიადისკურსში თითქმის არ ისმის.

აბორტთან, მათ შორის სელექციურ აბორტთან დაკავშირებული დისკურსის დომინანტური წყაროები სახელმწიფო მოხელეები და სასულიერო პირები არიან, რომელთა რიტორიკაში აბორტი და სელექციური აბორტი სტიგმატიზებულია და დემოგრაფიული კრიზისისა და დედობის საწინააღმდეგო კონტექსტში განიხილება. აბორტისა და სელექციური აბორტის გაშუქებაში მნიშვნელოვან როლს ჟურნალისტები და რედაქტორები ასრულებენ, რომლებიც, ფრეიმების ჩამოყალიბების თეორიის თანახმად, ფრეიმების შერჩევის პროცესში საკუთარ წარმოდგენებსა და ღირებულებებს ეყრდნობიან. კვლევის ფარგლებში ჩატარებულმა ჟურნალისტების (N=113) გამოკითხვამ აჩვენა, რომ ჟურნალისტების გენდერსენსიტიურობის მაჩვენებელი საშუალოზე მაღალია და რომ ჟურნალისტები უარყოფითად არიან განწყობილი აბორტის და სელექციური აბორტის მიმართ.

შესავალი

სელექციური აბორტი¹ არასასურველი სქესის ნაყოფის მოცილებას ნიშნავს. სელექციური აბორტი, რომელიც ძირითადად მდედრობითი სქესის ნაყოფის მოსაშორებლად გამოიყენება, ქალთა მიმართ ძალადობის ექსტრემალური ფორმის, ფემიციდის გამოვლინებად განიხილება. ფემიციდი, ვენის დეკლარაციით მიღებული განმარტებით, ქალთა და გოგონათა მკვლელობაა მათი სქესის გამო (ვენის დეკლარაცია, 2012). მდედრობითი ნაყოფის მოცილება სქესობრივი უთანასწორობის და დისკრიმინაციის ერთ-ერთი რადიკალური ფორმაა.

გენდერული უთანასწორობა და ქალთა მიმართ ძალადობა საქართველოში

სოციალური ინსტიტუტებისა და გენდერული ინდექსის (SIGI) 2019 წლის რეგიონული ანგარიშის მიხედვით, გენდერული თანასწორობის ხელშემწყობი საკანონმდებლო რეფორმების მიუხედავად, სოციალური ნორმებისა და პრაქტიკის წყალობით ევრაზიაში მცხოვრები ქალების მიმართ დისკრიმინაცია მთელი მათი ცხოვრების განმავლობაში, განსაკუთრებით კი ოჯახში გრძელდება. მაგალითად, კავკასიაში გოგონების დაბადების ნაკლებმა სურვილმა შედეგად სქესთა შორის ბალანსის საგანგაშო დარღვევა გამოიწვია: აზერბაიჯანში, საქართველოსა და სომხეთში 0-4 წლის ასაკის ბავშვებში 170 000 გოგონა არ დაიბადა.

¹ სელექციური აბორტი ლიტერატურაში და მედიაში ასევე აღინიშნება შემდეგი ტერმინებით - სქესის პრენატალური შერჩევა, სქესთან შეჭიდული აბორტი, გენდერული ნიშნით სქესის შერჩევა, ფოეტიციდი, მდედრობითი სქესის ნაყოფის მოშორება; ამ ნაშრომში უპირატესობა მიენიჭება ტერმინს “სელექციური აბორტი”.

საქართველო მსოფლიოში ერთ-ერთია თერთმეტ ქვეყანას შორის (Guilmoto, 2012), რომლებშიც სქესთა თანაფარდობის მნიშვნელოვანი დარღვევა აღინიშნება. ქვეყნის ოფიციალური სტატისტიკა 1994 წლიდან აფიქსირებს ცოცხლადშობილებში სქესთა შეფარდების ნორმალურზე უფრო მაღალ კოეფიციენტებს. სქესთა შეფარდების ნორმა 105-106 ბიჭია ყოველ 100 დაბადებულ გოგონაზე, მაშინ როცა საქართველოში ეს თანაფარდობა ბოლო მონაცემებით 107-ია პირველი შვილების შემთხვევაში, ხოლო მესამე რიგის შვილებში 114-მდე იზრდება (საქსტატი, 2018). სქესთა შორის თანაფარდობა განსაკუთრებულ პრობლემად რჩება კახეთის, ქვემო ქართლისა და სამცხე-ჯავახეთის რეგიონებში (UNFPA, Guilmoto, Tafuro, 2017).

სელექციური აბორტის პრაქტიკის გავრცელებაზე სამი ფაქტორის თანხვედრა მოქმედებს: ბიჭის ყოლის უპირატესი სურვილი, შობადობის შემცირება და ტექნოლოგიების განვითარების გამო აბორტის ხელმისაწვდომობა (Guilmoto, 2013).

2014 წლამდე, ქართული კანონმდებლობა კრძალავდა ხელოვნური ჩასახვის მეთოდების გამოყენებას სქესის შერჩევის მიზნით, თუმცა არ მოითხოვდა ამავე მიზნით აბორტის აკრძალვას.

2014 წლის 7 ოქტომბრიდან საქართველოში დაუშვებელია სქესის შერჩევის მიზნით ორსულობის ხელოვნური შეწყვეტა, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა აუცილებელია სქესთან შეჭიდული მემკვიდრეობითი დაავადებების თავიდან აცილება. ეს ნიშნავს, რომ საქართველო სელექციური აბორტის პრობლემის მოგვარებას აკრძალვის გზით ცდილობს, ისევე, როგორც ინდოეთი და ჩინეთი (Eklund, Purewal, 2017). სელექციური აბორტი კრიმინალიზაციით დაუკავშირდა ისეთ საკითხებს, როგორცაა რეპროდუქციული ავტონომიის შეფერხება, გარკვეული ჯგუფების მარგინალიზება, მოსახლეობის კონტროლი და აბორტის სახელმწიფოს მხრიდან მხარდაჭერილი რელიგიური დიქტატი.

კრიმინალიზაციის პოლიტიკას ბევრი მოწინააღმდეგე ჰყავს. ლიტერატურიდან ცნობილია, რომ მხოლოდ აკრძალვაზე დაფუძნებული საკანონმდებლო რეგულაციები ვერ უზრუნველყოფენ სელექციური აბორტის პრევენციას.

ტერმინი „ფემიციდი“ სელექციურ აბორტთან მიმართებაში 1970-იან წლებში გამოიყენეს. 1985 წელს ფემინისტი ფილოსოფოსი ენ უორენი (Warren, 1985) თავის წიგნში Gendercide: The implications of sex selection სელექციურ აბორტთან მიმართებაში ახალ ტერმინს - „გენდერციდს“ ამკვიდრებს.

ამარტია სენმა სელექციური აბორტის, უყურადღებობის და უთანასწორო ზრუნვის შედეგად დაახლოებით 100 მილიონი გოგონას „გაქრობა“ დაასაბუთა (Sen, 1992), თუმცა, სხვა გათვლებით, ეს რიცხვი გაცილებით მაღალია.

ფემინისტების ნაწილის აზრით, სელექციური აბორტის „გენდერციდის“ კონტექსტში განხილვა, წინააღმდეგობაში მოდის ქალის უნივერსალურ უფლებასთან, განკარგოს საკუთარი სხეული, ანუ სხეულის ავტონომიასთან (Macklin, 1999). ნაწილი კი იზიარებს აზრს, რომ სელექციური აბორტი, როცა ის ვაჟიშვილის უპირატესობის კონტექსტში ხორციელდება, ეთიკურ პრობლემას წარმოადგენს (Warren, 1999, cited in Nie, 2010). ფემინისტების ამ ნაწილმა სელექციური აბორტის კონსტრუირება, ქალთა მიმართ ძალადობის კონტექსტში მოახდინა, რამაც გაამყარა სელექციური აბორტის საწინააღმდეგო არგუმენტი (Goodkind, 1999).

შესაძლებელია სელექციური აბორტის, როგორც ძალაუფლების მქონე ელიტების მხრიდან მოსახლეობის დემოგრაფიული მართვის მექანიზმის კონცეპტუალიზაციაც. ამ კუთხით, საგულისხმოა, ფუკოს „ბიო-ძალის“ კონცეფცია. ბიო-ძალაუფლება (Foucault, 1998) წარმოადგენს ორგანიზებულ ძალაუფლებას, რომელიც მოსახლეობის კონტროლისათვის ისეთი ბიოლოგიური პროცესების დარეგულირებას გულისხმობს, როგორცაა, მაგალითად, შობადობა, ჯანმრთელობა, სიკვდილიანობა.

დასახული მიზანი და პრაქტიკული ღირებულება

იმისათვის, რომ გავიგოთ თუ როგორ ხდება საზოგადოებრივი მასშტაბის საკითხის ინტერპრეტაცია და მასთან დაკავშირებული დამოკიდებულებისა და ქცევის ჩამოყალიბება, საჭიროა გავერკვეთ, თუ როგორ ხდება საკითხის კონსტრუირება, კერძოდ, რა “ფრეიმები” იკვთება საკითხთან მიმართებაში და როგორი ლინგვისტური კონსტრუქტები გამოიყენება ფრეიმების შემადგენლობაში. წინამდებარე კვლევა ეყრდნობა ფრეიმინგის თეორიას, რომელიც მასობრივი კომუნიკაციების კვლევების ერთ-ერთი ფართოდ გამოყენებული თეორიაა.

ფრეიმი წარმოადგენს ცენტრალურად ორგანიზებულ იდეას ან ისტორიას, რომელიც საზოგადოების ყურადღებას მიმართავს ერთი ვიწრო საკითხის მიმართულებით, ფრეიმი აუდიტორიას ამბის მთავარ საკითხზე ფოკუსირებას სთავაზობს.

ფრეიმების შექმნაში ჟურნალისტებიც მონაწილეობენ. ფრეიმების შექმნისას ისინი ირჩევენ აქტუალურ საკითხს და ასეთი სახით აწვდიან აუდიტორიას ახალ ამბავს. თავის მხრივ, აუდიტორიაც, რომელიც ჟურნალისტის მიერ შერჩეულ ფრეიმებს, იღებს, მოვლენას იმავე ფოკუსით აღიქვამს.

მოცემული კვლევის მიზანია მედიაზე დაკვირვებითა და ჟურნალისტების გამოკითხვის გზით გამოარკვიოს, თუ რა ფრეიმებს იყენებდა ქართული მედია აბორტის/სელექციური აბორტის გაშუქებისას და როგორი ინტერპრეტაციით წარმოაჩენდა მედია აბორტთან და სელექციურ აბორტთან დაკავშირებით მოვლენებს.

კვლევა აჩვენებს, როგორ ასახავს მედია აბორტის და სელექციური აბორტის თემას, ზოგადად, რა ტიპის ფრეიმები არსებობს აბორტთან და სელექციურ აბორტთან მიმართებაში; რა თემატური კონტენტი ვრცელდება დომინანტური ფრეიმების ფარგლებში; და ბოლოს, ფრეიმების ჩამოყალიბების

თეორიის გადმოსახედიდან, რა როლს ასრულებენ წყაროები და ჟურნალისტები აბორტის და სელექციური აბორტის მედიაციაში.

სელექციური აბორტის პრობლემის გადაუჭრელობის ერთ-ერთი მიზეზი მისი არადიარებაა საზოგადოებაში, რასაც ჟურნალისტების მიერ პრობლემის გაუცნობიერებლობა და მასმედიაში აღნიშნული თემის დაბალი აქტუალურობა იწვევს, რაც ხელს უშლის სელექციურ აბორტთან დაკავშირებით მტკიცებულებაზე დაფუძნებული პოლიტიკისა და პრაქტიკის განხორციელებას. კვლევის მნიშვნელობა უადრესად მაღალია, რადგან საქართველოში ბიჭების სასარგებლოდ სქესთა შორის დარღვეულმა თანაფარდობამ შესაძლოა, ქვეყნის დემოგრაფიულ და სოციალურ განვითარებაზე იმოქმედოს; რადგან აბორტი და მათ შორის, სელექციური აბორტი ქალის ჯანმრთელობასა და ქალის სოციალურ როლს უკავშირდება, კვლევის შედეგები საშუალებას მოგვცემს ვიმსჯელოთ იმის შესახებაც, თუ როგორია საზოგადოებაში გავრცელებული შეხედულებები ქალის როლზე და მის უფლებებზე, ასევე, თუ როგორია ამ შეხედულებების ჩამოყალიბებაში მედიისა და ჟურნალისტების როლი.

კვლევის შედეგები და რეკომენდაციები მნიშვნელოვანია, როგორც პროფესიული მედიის წარმომადგენლებისათვის, ისე ზოგადად, ფემიციდის პრობლემის გასააზრებლად, ქალთა რეპროდუქციული და ქალთა მიმართ ძალადობის საწინააღმდეგო პოლიტიკის დასაგეგმად საქართველოში და გლობალურად.

მეცნიერული სიახლე

აქამდე სელექციური აბორტის და აბორტის მედიაციის კვლევა საქართველოში არ ჩატარებულა.

სელექციური აბორტის საკითხით 2009 წლიდან დავინტერესდი. ქართულ მასმედიაში სელექციური აბორტების შესახებ ინფორმაცია პირველად 2009 წელს ჟურნალ „ლიბერალში“ გამოვაქვეყნე (ცომაია, 1 ივნისი, 2009).

ამიტომ, ჩემი პირადი წვლილი აღსანიშნავია საქართველოში სელექციური აბორტის პრობლემის წინ წამოწევაში. შემდეგ 2013 წელს გავხდი მოძრაობა - Cost Action “Femicide across the Europe,” წევრი, რომელმაც ევროპის 27 ქვეყნის მკვლევრები გააერთიანა. დეფინიციების, ანგარიშების და რეკომენდაციების შემუშავებით, ევროპელ კოლეგებთან ერთად ჩემი წვლილი შევიტანე ფემიციდის ფენომენის მეცნიერულად შესწავლაში. ვფიქრობ, საქართველოში სელექციური აბორტის, მედიის საშუალებით გაშუქების კვლევა ხელს შეუწყობს საკითხის უფრო სიღრმისეულ გააზრებას და ამ კომპლექსური და მრავალშრიანი საკითხით მეტი მკვლევრის დაინტერესებას საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ.

ნაშრომის სტრუქტურა

ნაშრომი მოიცავს 191 გვერდს და შედგება შესავლის, ლიტერატურის მიმოხილვის, სამი კვლევის მეთოდოლოგიის, კვლევის შედეგებისა და დასკვნისაგან. ნაშრომში წარმოდგენილია სამი კვლევის შედეგებზე დისკუსია და საბოლოო დასკვნა. ნაშრომს დაერთვის ბიბლიოგრაფია და დანართები.

შესავალში ცხრა გვერდზე მიმოხილულია პრობლემის აქტუალურობა, კვლევისას დასახული მიზანი და მისი პრაქტიკული ღირებულება. აგრეთვე მოკლედაა მიმოხილული კვლევის მეთოდი და მეცნიერული სიახლე.

ლიტერატურის მიმოხილვაში 31 გვერდზე მიმოხილულია სელექციური აბორტი, როგორც ქალთა მიმართ ძალადობის ფორმა, სელექციური აბორტის ფენომენის განვითარება საქართველოში, სელექციური აბორტის მიმართ არსებული განწყობები და დამოკიდებულებები, გენდერული უთანასწორობა და ქალთა მიმართ ძალადობა საქართველოში, როგორია მედიის როლი

სელექციური აბორტის კონსტრუირებაში, აბორტის სტიგმა, აბორტის გამუქება მედიამფლობელობასთან, კომერციალიზაციასთან და სარედაქციო იდეოლოგიასთან კავშირში, ფრეიმინგის თეორია და მისი ზეგავლენა, ჟურნალისტებისა და რედაქტორების როლი ფრეიმის ჩამოყალიბებაში და მედიატექსტი კრიტიკული თეორიის ჭრილში.

კვლევის მეთოდოლოგიაში 16 გვერდზე განხილულია კვლევის მიდგომა და დიზაინი, გამოყენებული ცვლადები. აღწერილია საკვლევი მედია, მონაცემების შეგროვების მეთოდები, კოდირება, ფრეიმების ჯგუფები, წყაროები, ჰიპოთეზები და საკვლევი კითხვები, როგორც ორი რაოდენობრივი, ისე ერთი თვისებრივი კვლევებისასთვის, ჟურნალისტების გენდერსენსიტიურობის და მათი აბორტთან დამოკიდებულების შესაფასებელი კითხვარები.

კვლევის შედეგები წარმოდგენილია 67 გვერდზე. ცალ-ცალკეა მოცემული რაოდენობრივი კონტენტანალიზის შედეგები და დასკვნა, თვისებრივი კონტენტანალიზის შედეგები და დასკვნა, და ჟურნალისტების და რედაქტორების გენდერსენსიტიურობისა და აბორტთან დამოკიდებულების რაოდენობრივი კვლევის შედეგები და დასკვნა.

დისკუსია გაწერილია 25 გვერდზე. ამ განყოფილებაში ნაჩვენებია თუ როგორ უკავშირდება ჩემს მიერ ჩატარებული სამი კვლევის შედეგები ამ თემაზე უკვე ჩატარებულ აკადემიურ კვლევებს გლობალურად.

სამივე კვლევის შედეგები და დისკუსია შეჯამებულია საბოლოო დასკვნაში, რომელიც გაწერილია სამ გვერდზე. დასკვნაში აგრეთვე განხილულია შემდგომი კვლევების მიმართულებები, რაც გამოიკვეთა წარმოდგენილი კვლევის პროცესში.

ბიბლიოგრაფია მოიცავს კვლევისას გამოყენებული 155 დასახელების ლიტერატურის ჩამონათვალს.

დანართში 10 გვერდზე წარმოდგენილია კითხვარები, კვლევის დროს გამოყენებული კოდირების ანკეტები, ანალიზისას გამოყენებული პროგრამული კოდების სია.

კვლევის კომპონენტები და მეთოდოლოგია

წინამდებარე კვლევა რამდენიმე კომპონენტისგან შედგება:

კომპონენტი 1- რაოდენობრივი კონტენტანალიზი, სწავლობს სხვადასხვა იდეოლოგიური მიმართულების (კონსერვატიული, ლიბერალური, ცენტრისტული) მედიაკონტენტს (ფრეიმინგული ანალიზი) აბორტთან და სელექციურ აბორტთან დაკავშირებით;

კომპონენტი 2 - თვისებრივი კონტენტანალიზი. მედია კონტენტში არსებული ფრეიმების თვისებრივი ანალიზი.

ყურადღება მიექცა ისეთ მნიშვნელობებს, რომლებიც აბორტის/სელექციური აბორტის სტიგმატიზებას იწვევს (გამამტყუნებელი ფრეიმები), ამართლებს აბორტს (გამამართლებელი ფრეიმი), ან ნეიტრალურად ან ამბივალენტურ დისკურს ქმნის აბორტის გარშემო, ასევე, როგორ არის დაკავშირებული ეს მნიშვნელობები ქალურობის ნორმატიულ კონსტრუქციებთან. გამოიკვეთა გამომსახველი სიტყვები და გამონათქვამები (loaded words and phrases), რომლებიც მოცემული ფრეიმის ფარგლებში მნიშვნელობას ქმნის, რომლებიც ლინგვისტური ინსტრუმენტების როლს ასრულებს და მაქსიმალური ექსპრესიულობით გამოხატავს სათქმელს (Gamson & Modigliani, 1989).

კომპონენტი 3 - რაოდენობრივი გამოკითხვა შეისწავლის, თუ როგორია საინფორმაციო კონტენტის შემქმნელი ჟურნალისტების და მათი რედაქტორების გენდერ-სენსიტიურობა და აბორტთან, მათ შორის, სელექციურ აბორტთან დამოკიდებულება.

კომპონენტი 1. რაოდენობრივი კონტენტანალიზი

კვლევა მოიცავს ლიბერალური, ცენტრისტული და კონსერვატიული მედია ორგანიზაციების საინფორმაციო კონტენტის ანალიზს აბორტის, მათ შორის, სელექციური აბორტის გაშუქების ჭრილის („ფრეიმის“) იდენტიფიცირების მიზნით. კონტენტანალიზი ადგენს: ა) აშუქებს თუ არა მედია აბორტს, მათ შორის, სელექციურ აბორტს და რა სიხშირით; ბ) რა ფრეიმებს ეყრდნობა მედია აბორტის, მათ შორის, სელექციური აბორტის გაშუქებისას; გ) არსებობს თუ არა განსხვავება აბორტის, მათ შორის, სელექციური აბორტის ფრეიმების შერჩევის კუთხით სხვადასხვა იდეოლოგიური მიმართულების, კერძოდ, ლიბერალურ, ცენტრისტულ და კონსერვატულ მედიასაშუალებებს შორის; დ) რა ტიპის წყაროები მონაწილეობენ ფრეიმების ჩამოყალიბების პროცესში.

1.1 საკვლევი მედია

კვლევისათვის ამოვირჩიეთ ბეჭდვითი, სატელევიზიო და ონლაინ რესურსების საინფორმაციო კონტენტი. სულ შეირჩა 12 მედია საშუალება: „რუსთავი 2“, „საზოგადოებრივი მაუწყებელი“, „ერთსულოვნება“, „ალია“, „კვირის პალიტრა“, „ლიბერალი“, „თბილისელები“, „ნეტგაზეთი“, „ინტერპრესნიუსი“, „ნიუპოსტი“, „ინფო 9“.

1.2. მონაცემების შეგროვება

საძიებო სიტყვის „აბორტი“ გამოყებით განხორციელებულმა ძიებამ ონლაინ ბაზაში 2006-2016 წლის განმავლობაში სულ 1159 მასალა მოიძია, ანუ ჯამურად ყველა მედია საშუალებაში (40 მედიასაშუალება) 1159 მასალა შეიცავდა საძიებო სიტყვას - „აბორტი“. მოცემული მასალა გაიფილტრა

კვლევისთვის შერჩეული მედიასაშუალებების მიხედვით, რის შემდეგაც სულ 322 მასალა დარჩა.

შერჩეულ მედიასაშუალებებში განხილულ იქნა ყველა მასალა, სადაც სიტყვა „აბორტი“ ფიგურირებდა. მასალაში ფრეიმები და თემატური კატეგორიები წინასწარ მომზადებული კოდირების ანკეტის მიხედვით გაანალიზდა. კოდირების პროცესში მონაწილე ორმა პირმა დაადგინა, თუ რამდენად შეესაბამებოდა ანალიზის ერთეული წინასწარ დადგენილ შინაარსობრივ კატეგორიებს, კოდირების თანხვედრა სტატისტიკური ტესტით შემოწმდა (Intercoder reliability test). ორმა კოდერმა საბოლოო შეთანხმებას რამდენიმე რაუნდიანი ტრენინგისა და მუშაობის შედეგად მიაღწია.

მონაცემები დამუშავდა სტატისტიკური ანალიზის პროგრამის, SPSS-ის მეშვეობით. შესაბამისი სტატისტიკური ტესტებით (McNemar's chi square, Pearson's chi square test, Cronbach's alpha test, ANOVA test) მოხდა ცვლადებს შორის არაშემთხვევითი კავშირის დადასტურება.

1.3 ფრეიმთა ჯგუფები, საკვლევი კითხვები და ჰიპოთეზები

ფრეიმები ოთხ ჯგუფში გაერთიანდა:

1. აბორტის გამამტყუნებელი ფრეიმები: მაკრო -საზოგადოებრივი ფოკუსის (სადაც გაერთიანდა „დემოგრაფიულ-ნაციონალისტური“, „პასუხისმგებლობის“ და „პროგნოზის“ ფრეიმები), მორალური ფოკუსის („მორალის“, „რელიგიის“ და „ემბრიონის“ ფრეიმები); ქალზე ფოკუსირებული („გენდერის“ და „უსაფრთხოების“ ფრეიმები); აბორტის მარგინალიზებელი/“სტიგმის“, სიმულვილის ენის შემცველი ფრეიმი;
2. აბორტის მხარდამჭერი ფრეიმი, სადაც გაერთიანდა, ქალის „უფლების“, მათ შორის, რეპროდუქციული/კონტრაცეფციაზე უფლების ფრეიმები;

3. ნეიტრალური ფრეიმები, რომლებშიც გავაერთიანეთ „ფაქტობრივი“, „ადამიანური ინტერესის“ შემცველი, „პროტესტის“ გამომხატველი და „კანონის/სამართლებრივი“ ფრეიმები;

4. ამბივალენტური, „გაურკვევლობის/შინაგანი კონფლიქტის“ ფრეიმები; გამოიკვეთა შემდეგი ჰიპოთეზები და საკვლევი კითხვები:
H1a-c: ქართულ მედია-კონტენტში აბორტის გამამტყუნებელი ფრეიმები სჭარბობს ნეიტრალურ (a), გამამართლებელ (b) და ამბივალენტურ (c) ფრეიმებს.

H1/S a-c (სელექციური): ქართულ მედიაკონტენტში სელექციური აბორტის გამამტყუნებელი ფრეიმები სჭარბობს ნეიტრალურ (a), აბორტის გამამართლებელ (b) და ამბივალენტურ (c) ფრეიმებს.

RQ1: აბორტის კონკრეტულად რა ფრეიმები ჭარბობს ქართულ მედიაკონტენტში?

RQ1/S (სელექციური): სქესთან შეჭიდული აბორტის კონკრეტულად რა ფრეიმები ჭარბობს ქართულ მედიაკონტენტში?

H2a-c: კონსერვატიული მიმართულების საინფორმაციო კონტენტში აბორტის გამამტყუნებელი ფრეიმები აღემატება ნეიტრალურ (a), გამამართლებელ (b) და ამბივალენტურ (c) ფრეიმებს.

H2/S a-c (სელექციური): კონსერვატიული მიმართულების მედია საინფორმაციო კონტენტში სელექციური აბორტის გამამტყუნებელი ფრეიმები აღემატება ნეიტრალურ (a), გამამართლებელ (b) და ამბივალენტურ (c) ფრეიმებს.

H2 d-f: ლიბერალური მიმართულების საინფორმაციო კონტენტში აბორტის გამამართლებელი ფრეიმები აღემატება ნეიტრალურ (d), ამბივალენტურ (e) და გამამტყუნებელ (f) ფრეიმებს.

H2/S d-f (სელექციური): ლიბერალური მიმართულების საინფორმაციო კონტენტში სელექციური აბორტის გამამართლებელი ფრეიმები აღემატება ნეიტრალურ (d), გამამტყუნებელ (e) და ამბივალენტურ (f) ფრეიმებს.

H2 g-i: ცენტრისტული ღირებულებების მედიის საინფორმაციო კონტენტში აბორტის ნეიტრალური ფრეიმები სჭარბობს აბორტის გამამტყუნებელ (g), აბორტის გამამართლებელ (h) და ამბივალენტურ (i) ფრეიმებს.

H2/S g-i (სელექციური) ცენტრისტული ღირებულებების მედიის საინფორმაციო კონტენტში სელექციური აბორტის ნეიტრალური ფრეიმები სჭარბობს აბორტის გამამტყუნებელ (g), აბორტის გამამართლებელ (h) და ამბივალენტურ (i) ფრეიმებს.

RQ2. რომელი მედია (ლიბერალური, ცენტრისტული, კონსერვატიული) აშუქებს უფრო ხშირად აბორტის თემას?

RQ2/S (სელექციური): რომელი მედია (ლიბერალური, ცენტრისტული, კონსერვატიული) აშუქებს უფრო ხშირად სელექციური აბორტის თემას?

RQ3: არსებობს თუ არა კავშირი მედიასაშუალების იდეოლოგიურ მიმართულებასა და ფრეიმების გარკვეული ტიპის (გამამტყუნებელი, გამამართლებელი, ნეიტრალური, ამბივალენტური) გამოყენებას შორის?

1.4 შედეგები

322 მასალის ანალიზით დადგინდა რომ ნეიტრალური ფრეიმები გამოყენებულია მასალათა უმეტეს ნაწილში (n=249, 73.7%), აბორტის გამამტყუნებელი ფრეიმები - 238 მასალაში (70.4%), აბორტის გამამართლებელი ფრეიმები - დაახლოებით მეხუთედში (n=63, 18.6%) და ამბივალენტური ფრეიმი - მცირე ნაწილში (n=20, 5.9%).

McNemar's chi square-სტატისტიკურმა ტესტმა აჩვენა, რომ მთლიანად მედიაში სტატისტიკური აღბათობის კუთხით არ დაფიქსირდა განსხვავება ნეიტრალურ და გამამტყუნებელ ფრეიმებს შორის, იმიტომ, რომ რაოდენობრივად ნეიტრალურ და გამამტყუნებელ ფრეიმებს შორის უმნიშვნელო განსხვავებაა, თუმცა, გამამტყუნებელი ფრეიმის აღბათობა უფრო

მაღალია, ვიდრე გამამართლებელი ფრეიმების ($\chi=146.26$, $p=.00$) ან ამბივალენტურის ($\chi=208.35$, $p=.00$).

კვლევის შედეგად გამოიკვეთა, რომ მასალაში დომინირებდა „სამართლის/კანონის“ ნეიტრალური ფრეიმი ($n=162, 50.3\%$) (ფრეიმების გადანაწილება იხილეთ ცხრილი N 3-ში).

კვლევის შედეგად გამოიკვეთა, რომ სელექციურ აბორტებზე მასალებშიც დომინირებდა „სამართლის/კანონის“ ნეიტრალური ფრეიმი ($n=42, 60.9\%$) (ფრეიმების გადანაწილება იხილეთ ცხრილი N 4-ში).

კონსერვატიული მედიასაშუალებები

კონსერვატიული მიმართულების მედიაში აბორტის გამამტყუნებელი ფრეიმები ($n=51, 87.9\%$) სჭარბობს ნეიტრალურ ფრეიმებს ($n=40, 69\%$), პოზიტიურს ($n=7, 12\%$) და ამბივალენტურს ($n=5, 8.6\%$), რაც დადასტურდა სტატისტიკურად.

McNemar's chi square-სტატისტიკურმა ტესტმა აჩვენა, რომ კონსერვატიულ მედიაში აბორტის გამამტყუნებელი ფრეიმების არსებობის მეტი ალბათობაა, ვიდრე ნეიტრალური ფრეიმების ($p=.035$) ან პოზიტიური ფრეიმების ($\chi=42.023$, $p=.00$) ან ამბივალენტური ფრეიმების ($\chi=42.19$, $p=.00$).

კონსერვატიული მიმართულების მედიაში სელექციური აბორტის თემა დაფიქსირდა 12 მასალაში. კონსერვატიული მიმართულების მედიაში გამამტყუნებელი ფრეიმები ($n=11, 91.7\%$) სჭარბობდა ნეიტრალურ ფრეიმებს ($n=9, 75\%$), პოზიტიურს ($n=2, 16.7\%$) და ამბივალენტურს ($n=1, 8.3\%$).

თუმცა, McNemar's chi square-სტატისტიკურმა ტესტმა აჩვენა, რომ კონსერვატიულ მედიაში სელექციური აბორტის გამამტყუნებელი ფრეიმების მეტი ალბათობა არ არსებობს ნეიტრალურ ფრეიმებთან შედარებით ($p=.62$), მაგრამ გამამტყუნებელი ფრეიმები სტატისტიკური ალბათობის

გათვალისწინებით აღემატება გამამართლებელი ($p=.00$) და ამბივალენტური ფრეიმების ($p=.00$) რაოდენობას.²

ლიბერალური მედიასაშუალებები

ლიბერალური მიმართულების მედია ყველაზე ხშირად იყენებს ნეიტრალურ ფრეიმებს ($n=133$, 82.2%), რაც სჭარბობს მასალებს, რომლებშიც ნეგატიური ფრეიმია გამოყენებული ($n=112$, 68.7%), ასევე გამამართლებელ ფრეიმებს ($n=33$, 20.2%) და ამბივალენტურ ფრეიმებს ($n=11$, 6.7%).

რაც შეეხება სტატისტიკურ ანალიზს, McNemar's chi square-სტატისტიკურმა ტესტმა აჩვენა, რომ ლიბერალურ მედიაში აბორტის ნეიტრალური ფრეიმების მეტი ალბათობაა, ვიდრე ნეგატიური ფრეიმების ($\chi=5.80$ $p=.016$), პოზიტიური ფრეიმების ($\chi=86.9$, $p=.00$) ან ამბივალენტური ფრეიმების ($\chi=119.07$, $p=.00$).

ლიბერალური მიმართულების მედიაში სელექციური აბორტის თემა დაფიქსირდა 36 მასალაში. ნეიტრალური ფრეიმები ($n=30$, 83.3%), სჭარბობს ნეგატიურ ფრეიმებს ($n=25$, 69.4%), პოზიტიურს ($n=7$, 19.4.7%) და ამბივალენტურს ($n=2$, 5.6%).

McNemar's chi square-სტატისტიკურმა ტესტმა აჩვენა, რომ ლიბერალურ მედიაში ნეგატიურთან შედარებით, სელექციური აბორტის ნეიტრალური ფრეიმების მეტი სტატისტიკური ალბათობა არ არსებობს ($p=.22$). თუმცა, გამამტყუნებელი ფრეიმების სტატისტიკური ალბათობა აღემატება გამამართლებელი ($p=.00$) და ამბივალენტური ფრეიმების ($p=.00$) რაოდენობას.

ცენტრისტული მედიასაშუალებები

ცენტრისტულ მედიაში აბორტის ნეიტრალური და გამამტყუნებელი ფრეიმები თითქმის თანაბრად არის წარმოდგენილი შემდეგი თანაფარდობით:

² სტატისტიკური ტესტის გამოყენებას აბრკოლებდა მასალების მცირე რაოდენობა. თუმცა, მასალების რაოდენობის გაზრდის საშუალება ამ კვლევას არ ჰქონია, ვინაიდან სელექციურ აბორტზე მომზადებული მასალები^ს სრულად დაექვემდებარა ანალიზს.

ნეიტრალური (n=76, 75.2 %) და ნეგატიური (n=75, 74.3%). რაც შეეხება პოზიტიურ ფრეიმებს, ის 23 მასალაშია (n= 23, 33.8%), ხოლო ამბივალენტური ფრეიმები 4 მასალაშია (n=4, 4%).

McNemar's chi square-სტატისტიკურმა ტესტმა აჩვენა, რომ ცენტრისტულ მედიაში აბორტის ნეიტრალურ და გამამტყუნებელ ფრეიმებს შორის სტატისტიკურად ღირებული განსხვავება არ დაფიქსირდა ($\chi=0$, $p=1.00$), თუმცა, ნეგატიური ფრეიმები სჭარბობს პოზიტიურ ფრეიმებს ($\chi=43.35$, $p=.00$) და ასევე ამბივალენტურ ფრეიმებს ($\chi=67.12$, $p=.00$). მსგავსი ტენდენციაა პოზიტიურ ფრეიმებსა და ამბივალენტურ ფრეიმებს შორის: პოზიტიური ფრეიმები ამბივალენტურს სჭარბობს ($p=.00$).

ცენტრისტული მიმართულების მედიაში სელექციური აბორტის თემა დაფიქსირდა 21 მასალაში. ცენტრისტულ მედიაში სელექციური აბორტის ნეიტრალური (n=19, 90.5 %) და ნეგატიური (n=18, 85.7%) ფრეიმები თითქმის ერთნაირი რაოდენობით არის წარმოდგენილი. რაც შეეხება პოზიტიურ ფრეიმებს, სულ 6 მასალაში გვხვდება (n= 6, 28.6%). ხოლო ამბივალენტური ფრეიმები, 1 მასალაშია (n=1, 4.8%).

McNemar's chi square-სტატისტიკურმა ტესტმა აჩვენა, რომ ცენტრისტულ მედიაში აბორტის ნეიტრალურ და გამამტყუნებელ ფრეიმებს შორის სტატისტიკურად ღირებული განსხვავება არ დაფიქსირდა ($p=1.00$), თუმცა, ნეგატიური ფრეიმები სჭარბობს პოზიტიურ ფრეიმებს ($p=.00$) და ასევე ამბივალენტურ ფრეიმებს ($p=.00$).

აბორტის თემას ყველაზე ხშირად ლიბერალური მედია აშუქებს (n=163, 48.2%), შემდეგ რიგითობით მოდის ცენტრისტული მედია (n= 101, 29.9%), ხოლო სულ ბოლოს - კონსერვატიული მედია (n=58, 17.2%).

სულ სელექციურ აბორტზე მედიაში აღმოჩნდა 69 მასალა. აბორტის თემას ყველაზე ხშირად ლიბერალური მედია აშუქებს (n=36, 52.2%), შემდეგ მოდის ცენტრისტული მედია (n= 21, 30.4%), ხოლო სულ ბოლოს კონსერვატიული მედია (n=12, 17.4%).

სტატისტიკურმა ანალიზმა აჩვენა (Pearson's chi square test), რომ არსებობს სტატისტიკური კავშირი მედიასაშუალების იდეოლოგიურ მიმართულებასა და ზოგიერთი ჯგუფის ფრეიმების გამოყენებას შორის. როგორც მოსალოდნელი იყო, მეტი ალბათობით გამამტყუნებელი ფრეიმების პროპორციულად მეტი რაოდენობა (n=51, 49.51%) ფიქსირდება კონსერვატიულ მედიაში, ვიდრე ცენტრისტულ (n=75, 42.13%) ან ლიბერალურ მედიაში (n=112, 38.75%). რაც შეეხება ნეიტრალურ ფრეიმებს, მათი გამოყენების ყველაზე მეტი ალბათობაა ლიბერალურ მედიაში (n=133, 46.02%), შემდეგ ცენტრისტულ (n=76, 42.7%) და ყველაზე ნაკლებად კონსერვატიულ (n=40, 38.83%) მედიაში (chi=4.69, p=.09**). რაც შეეხება გამამართლებელ და ამბივალენტურ ფრეიმებს, კავშირი ამ ჯგუფის გამოყენებას და მედიასაშუალების იდეოლოგიურ მიმართულებას შორის არ დაფიქსირდა, კერძოდ, კავშირი გამამართლებელი ფრეიმების და მედიასაშუალების იდეოლოგიურ მიმართულებას შორის (chi=2.77, p=.24) და ასევე კავშირი ამბივალენტური ფრეიმების და მედია საშუალების იდეოლოგიურ მიმართულებას შორის (chi=1.54, p=.46) სტატისტიკურად არ დადასტურდა.

ცხრილი N3. ფრეიმთა ტიპები

ფრეიმები	ფრეიმის რაოდენობა	%
„კანონის/სამართლებრივი“	162	50.3
„ფაქტობრივი“	131	40.7
„პასუხისმგებლობის“	126	39.3
„ნაციონალისტურ-დემოგრაფიული“	80	24.8
„უსაფრთხოების“	76	23.6
„უფლების“	63	19.6
„პროგნოზის“	59	18.3
„მორალის“	56	17.4
„რელიგიის“	45	14
„სტიგმის“	40	12.5

„პროტესტის“	29	9
„ემბრიონის“	24	7.2
„გაურკვევლობის/შინაგანი კონფლიქტის“	20	6.2
„გენდერის“	15	4.7
„ადამიანური ინტერესის“	14	4.3

ცხრილი N4. ფრეიმები, სელექციური აბორტის მასალა

ფრეიმები	ფრეიმების რაოდენობა	%
„კანონის/სამართლებრივი“	42	60.9
„ფაქტობრივი“	35	50.7
„პასუხისმგებლობის“	32	46.4
„პროგნოზის“	22	31.9
„ნაციონალისტურ-დემოგრაფიული“	21	30.4
„უსაფრთხოების“	18	26.1
„უფლების“	15	21.7
„სტიგმის“	10	14.5
„რელიგიის“	9	13
„გენდერის“	9	13
„მორალის“	8	11.6
„ემბრიონის“	7	10.1
„გაურკვევლობის/შინაგანი კონფლიქტის“	4	5.8
„პროტესტის“	3	4.3
„ადამიანური ინტერესის“	0	0

1.5. რაოდენობრივი კონტენტანალიზის დასკვნა

აბორტის და სელექციური აბორტის თემას ყველაზე ხშირად ლიბერალური მედია აშუქებს. შემდეგ რიგითობით მოდის ცენტრისტული მედია, ხოლო, სულ ბოლოს - კონსერვატიული მედია.

ვარაუდის საწინააღმდეგოდ აღმოჩნდა, რომ მთლიანად ქართულ მედია-კონტენტში, გარდა კონსერვატიული მედიისა, აბორტის გამამტყუნებელი და

ნეიტრალური ფრეიმები თანაბრად გამოიყენება, ხოლო გამამართლებელი - ამ ორზე ნაკლებად.

კონსერვატიულ მედიაში გამამტყუნებელი ფრეიმების რაოდენობა სჭარბობს ნეიტრალურ, გამამართლებელ და ამბივალენტურ ფრეიმთა რიცხვს, თუმცა, მოლოდინის საწინააღმდეგოდ, ლიბერალულ მედიაში სჭარბობს არა გამამართლებელი, არამედ ნეიტრალური ფრეიმები, რომლებიც აღემატება გამამტყუნებელ, გამამართლებელ და ამბივალენტურ ფრეიმებს; ცენტრისტულ მედიაში ნეიტრალური და გამამტყუნებელი ფრეიმები თანაბრად გამოიყენება, და წილობრივად აღემატება გამამართლებელ და ამბივალენტურ ფრეიმებს.

რაც შეეხება სელექციური აბორტის გაშუქებას, სამივე ტიპის მედიაში ნეიტრალური და ნეგატიური ფრეიმები თანაბრად გამოიყენება და აღემატება გამამართლებელ და ამბივალენტურ ფრეიმთა რიცხვს.

აბორტზე მასალაში კვლევის შედეგად გამოიკვეთა ხუთი დომინანტური ფრეიმი: „კანონის/სამართლებრივი“ და „ფაქტობრივი“ ფრეიმები (ნეიტრალური ფრეიმების ჯგუფი), „პასუხისმგებლობის“, „ნაციონალისტურ-დემოგრაფიული“ და „უსაფრთხოების“ ფრეიმები (გამამტყუნებელი ფრეიმების ჯგუფი). სელექციურ აბორტზე მასალაში კვლევის შედეგად გამოიკვეთა შემდეგი ხუთი დომინანტური ფრეიმი: „კანონის/სამართლებრივი“ და „ფაქტობრივი“ ფრეიმები (ნეიტრალური ფრეიმების ჯგუფი), „პასუხისმგებლობის“, „პროგნოზის“ და „ნაციონალისტურ-დემოგრაფიული“ ფრეიმები (გამამტყუნებელი ფრეიმების ჯგუფი).

არსებობს კავშირი მედიასაშუალებების იდეოლოგიურ მიმართულებასა და აბორტის თემის ფრეიმინგს შორის იმგვარად, რომ გამამტყუნებელ ფრეიმებს ყველაზე ხშირად კონსერვატიული მედია იყენებს და ყველაზე იშვიათად - ლიბერალური. ნეიტრალური ფრეიმების გამოყენების ყველაზე დიდი ალბათობა ლიბერალურ მედიაშია და ყველაზე ნაკლები - კონსერვატიულ მედიაში.

მედიაში აბორტის/სელექციური აბორტის შესახებ ინფორმაციის გავრცელებისას სახელმწიფო და ეკლესია ლიდერობენ. ამ ორგანიზაციების წარმომადგენლები წამოსწევენ წინ თემებს და შესაბამისად, ყველაზე ხშირად სახელმწიფო მოხელეები და მართლმადიდებელი სასულიერო ავტორიტეტები არიან ინფორმაციის წყაროები.

კომპონენტი 2. თვისებრივი კონტენტანალიზი

მედიაკონტენტის თვისებრივი შესწავლისათვის მოხდა მედია მასალების თემატური ანალიზი. მედიამასალების ტექსტები გაანალიზდა იმგვარად, რომ იდენტიფიცირდა მასალაში გამოყენებული ფრეიმები. ასევე, გაანალიზდა ის ფორმები, რომელთა საშუალებით აბორტი დაკავშირებული იყო ქალის, ქალურობის ნორმატიულ კონსტრუქციებთან. მედიაკონტენტის თვისებრივი შესწავლისას მოხდა მედიამასალების თემატური ანალიზი ოთხი ტიპის (გამამტყუნებელი, გამამართლებელი, ნეიტრალური, ამბივალენტური) ფრეიმების ფარგლებში გადმოცემული მნიშვნელობების დასადგენად.

თემატური ანალიზის მიზნით, მოხდა სხვადასხვა მედიასაშუალებების მიერ ოთხივე ტიპის ფრეიმში გადმოცემული მასალების დაჯგუფება, საერთო დომინანტური თემების იდენტიფიცირება და მნიშვნელობების ინტერპრეტაცია. გამოიკვეთა ფრეიმინგული ინსტრუმენტები, კერძოდ, მეტაფორები (metaphors, მაგალითები (exemplars), ფრთიანი ფრაზები (catchphrases), აღწერითი ფრაზები (depictions), და სხვა, რომლებიც ლინგვისტური ინსტრუმენტების როლს ასრულებს და მაქსიმალური ექსპრესიულობით გამოხატავს სათქმელს (Gamson & Modigliani, 1989).

2.1. საკვლევი კითხვები

თვისებრივი კონტენტანალიზი შემდეგი საკვლევი კითხვების მიხედვით განხორციელდა:

RQ4: რა თემებს უკავშირდება აბორტის/სელექციური აბორტის გამამტყუნებელი ფრეიმი?

RQ5. რა ფრეიმინგული ხერხებით ახდენს აბორტის/სელექციური აბორტის გამამტყუნებელ ფრეიმინგს მედია?

RQ6: რა თემებს უკავშირდება აბორტის/სელექციური აბორტის გამამართლებელი ფრეიმი?

RQ7. რა ფრეიმინგული ხერხებით ახდენს აბორტის/სელექციური აბორტის გამამართლებელ ფრეიმინგს მედია?

RQ8: რა თემებს უკავშირდება აბორტის/სელექციური აბორტის ნეიტრალური ფრეიმი?

RQ9. რა ფრეიმინგული ხერხებით ახდენს აბორტის/სელექციური აბორტის ნეიტრალურ ფრეიმინგს მედია?

RQ10: რა თემებს უკავშირდება აბორტის/სელექციური აბორტის ამბივალენტური ფრეიმი?

RQ11. რა ფრეიმინგული ხერხებით ახდენს აბორტის/სელექციური აბორტის ამბივალენტურ ფრეიმინგს მედია?

RQ12. რა როლი აქვს ქალს აბორტის/სელექციური აბორტის დისკურსში?

2.2. თვისებრივი კონტენტანალიზის დასკვნა

აბორტის/სელექციური აბორტის დისკურსში, განსაკუთრებით, აბორტის გამამტყუნებელ („ნაციონალისტურ-დემოგრაფიული“, „პროგნოზის“, „პასუხისმგებლობის“, „მორალის“, „რელიგიის“, „ემბრიონის“, „სტიგმის“, „გენდერის“ და „უსაფრთხოების“ ფრეიმები) დისკურსში სჭარბობს პატრიარქალური რიტორიკა, რომელშიც მამაკაცი დომინირებს და არ ისმის ქალის ხმა. ამ დისკურსზე უფლება ხელთ უპყრია სახელმწიფოს და ეკლესიას. აბორტი დემოგრაფიულ კატასტროფასთან და ერის გადაშენებასთან არის დაკავშირებული. სელექციური აბორტიც დემოგრაფიულ ჭრილში განიხილება, როგორც მოსახლეობის კლების ფაქტორი. მნიშვნელოვანი თემაა აბორტის, როგორც ცოდვის, მკვლელობის მორალური სიმძიმე, რომლის გამოსწორებაც მხოლოდ ეკლესიის წიაღშია შესაძლებელი. აბორტი არის სირცხვილის, სინანულის, დანაშაულის შეგრძნების წყარო. ეს ემოციები მთელი ცხოვრების განმავლობაში გაგრძელდება და საიქიოშიც არ მოასვენებს ადამიანს. აბორტი

დაკავშირებულია სიკვდილთან, უშვილობასთან, უიმედობასთან და უღმერთობასთან.

ერთადერთი ფრეიმი, სადაც აბორტი გამართლებულია, „უფლების“ ფრეიმია. ამ ტიპის მასალებში აქცენტი ქალის უფლებაზეა - განკარგოს სხეული და გაიკეთოს აბორტი. ამ დისკურსის წყაროები მეტწილად არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები, ფემინისტური ჯგუფების წარმომადგენლები და ექიმები არიან. ხშირად, აბორტის მომხრეები თავდაცვით პოზიციაში არიან და საკუთარ დისკურსს აბორტის მოწინააღმდეგეთა არგუმენტების უარყოფაზე, კონტრარგუმენტაციაზე აგებენ. ამგვარად, „უფლების“ ფრეიმით აბორტის გამამტყუნებელი დისკურსის დაბალანსება ხდება.

ნეიტრალურ დისკურსში („ფაქტობრივი“, „ადამიანური ინტერესის“, „პროტესტის“ და „კანონის/სამართლებლივი“ ფრეიმები) ძირითადად მიმდინარე ახალი ამბები და მოვლენებია ასახული, მაგალითად, საკანონმდებლო ინიციატივები, ადამიანური ისტორიები, ანგარიშებისა და კვლევების პრეზენტაციები, საპროტესტო აქციები და სხვა. აღსანიშნავია, რომ სელექციური აბორტის შესახებ დისკურსი ძირითადად ფაქტობრივ ფრეიმში მიმდინარეობს და აქტუალურ მოვლენებს აღწერს.

აბორტის გაშუქების სტილი უმეტესწილად სენსაციური, ექსპრესიული და დრამატულია, რაც აბორტის მარგინალიზაციას და სტიგმატიზებას იწვევს.

ფრეიმინგულ ინსტრუმენტებად უარყოფითი კონოტაციის მქონე მეტაფორები და ფრაზები („გადაშენება“, „ჩვილების ...უმოწყალო ხოცვა“) დომინირებს. მეტი ექსპრესიისთვის ხშირად ტექსტში სხვადასხვა მხატვრული ფორმატებია ჩართული, მაგალითად, ლექსი.

ლინგვისტური ხერხებიდან აბორტთან დაკავშირებულ დისკურსში ჭარბობს უარყოფითი ნაწილაკები, ნაცვალსახელები და ზმნიხედები (არ, ვერ, არავინ, ნურავინ, ვერსად, ა.შ.), რაც კონტრარგუმენტაციის სტილს შეესაბამება. გამოიყენება ასევე ნაწილაკი „უნდა“, რაც მბრძანებლურ ტონს შეესაბამება.

ტექსტის ექსპრესიულობა მიიღწევა შედარებების, უარყოფითი შეფასებების გამოყენებით, რიტორიკული კითხვების გამოყენებით და მოვლენების ჰიპერბოლიზაციით: „განა შეიძლება ბედნიერი იყოს ის ოჯახი, სადაც აბორტები კეთდება და უსუსური პატარა არსებების უღვთოდ დაჩეხილი სხეულების აჩრდილები დადიან“ („ალია“, 08.01.2014)?

„ პრობლემა, რომელიც საქართველოშია, მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე უფრო დიდია: „მეორადი უნაყოფობის მაჩვენებელი ერთ-ერთი ყველაზე მაღალია მსოფლიოში“ („ინტერპრესნიუსი“, 13.03.2016).

აბორტთან დაკავშირებული დისკურსი, რომელიც ქალთან არის დაკავშირებული, პოზიციონირებას უკეთებს ქალს, როგორც პრობლემატურსა და ნეგატიურს, რადგან ქალის გადაწყვეტილება აბორტის და სელექციური აბორტის შესახებ ეწინააღმდეგება მუდმივ ნაყოფიერებას, ძირს უთხრის ეროვნულობას და იწვევს დემოგრაფიულ კატასტროფას.

აბორტთან დაკავშირებულ დისკურსში, ძალაუფლებისმპყრობელი ჯგუფები ეკლესია და სახელმწიფო ქალს, რომელიც აბორტს იკეთებს, დედობის იდეალის მოწინააღმდეგედ წარმოაჩენენ. ამ დისკურსში, ქალები ყველაზე ნაკლებად მონაწილეობენ. ისინი არაფერს ჰყვებიან.

კომპონენტი 3: ჟურნალისტების და რედაქტორების

გენდერსენსიტიურობის და აბორტთან დამოკიდებულების კვლევა

კომპონენტი 3-ის ფარგლებში, კვლევამ შეისწავლა, თუ როგორია აბორტთან/სელექციურ აბორტთან დაკავშირებული საინფორმაციო კონტენტის მწარმოებელი ჟურნალისტების და მათი რედაქტორების გენდერსენსიტიურობა და წარმოდგენები აბორტთან/სელექციურ აბორტთან დაკავშირებით.

3.1. საკვლევი ჯგუფი

საკვლევი ჯგუფი საქართველოს ჟურნალისტური ეთიკის ქარტიის ხელმძღვრე ჟურნალისტები და რედაქტორები არიან, ჯგუფი 256 წევრისგან შედგებოდა. საკვლევ ჯგუფს ონლაინ კითხვარი (google survey) გადაეგზავნა. თხოვნა კვლევაში მონაწილეობის შესახებ, კითხვარის გადაგზავნა და შეხსენება 2016 წლის 27 მარტიდან 24 მაისის განმავლობაში ათი დღის შუალედით 6-ჯერ განხორციელდა. შევსებული კითხვარების, ანუ, მიღებული პასუხების რაოდენობამ შეადგინა 113 ერთეული (44%), რაც ონლაინ გამოკითხვისთვის კითხვარის შევსების მაღალ მაჩვენებლად ითვლება (Dommeyer et al, 2004).

3.2. ცვლადები და საზომები

ჟურნალისტებისა და რედაქტორების გენდერსენსიტიურობის და აბორტის მიმართ დამოკიდებულების შესაფასებლად შედგა კითხვარი, რომელიც რამდენიმე კომპონენტისგან შედგება:

- ა) კითხვარი, რომელიც მოიცავს დემოგრაფიულ კითხვებს;
- ბ) კითხვარი, რომელიც იკვლევს ჟურნალისტების და რედაქტორების გენდერსენსიტიურობას;

გ) კითხვარი, რომელიც იკვლევს ჟურნალისტების და რედაქტორების საკუთრივ აბორტთან და სელექციურ აბორტთან დაკავშირებულ საკითხებს.

კითხვარის ის ნაწილი, რომელიც გამოკითხულთა გენდერ-მგრძობელობას აფასებს, სტანდარტულ სკალას ეყრდნობა (Spence & Helmreich, 1972), რომლის ადაპტირება საქართველოს კულტურული სპეციფიკიდან გამომდინარე მოხდა.

აბორტის და სელექციურ აბორტთან დაკავშირებული საკითხების გამოსაკვლევად ინსტრუმენტის ცენტრალური კითხვარი შედგება ათი საერთო სოციალური გამოკითხვის (GSS) აბორტის კითხვებისგან და 9 ჩემ მიერ ლიტერატურაზე დაყრდნობით შედგენილი აბორტთან დაკავშირებული კითხვებისგან. საერთო სოციალური გამოკითხვის კითხვარს აბორტის მიმართ დამოკიდებულების შესასწავლად ამერიკაში ყოველწლიურად ატარებს ნაციონალური საზოგადოებრივი აზრის კვლევის ინსტიტუტი ჩიკაგოს უნივერსიტეტში. ამ კითხვარს მაღალი სანდოობა აქვს და მისი ვალიდურობა დადასტურებულია (Embree, 1998). ქალების როლის მიმართ დამოკიდებულების შესწავლის მიზნით 15 კითხვიანი კითხვარი და აბორტის მიმართ დამოკიდებულების შემსწავლელი კითხვარი (GSS) ითარგმნა. კითხვარის ქართულენოვანი ვერსია ორმა ექსპერტმა შეაფასა. ექსპერტების შეფასების მიხედვით, დიდი გაფანტულობის მქონე დებულებები დაზუსტდა და დაკორექტირდა.

3.3. გამოიკვეთა შემდეგი ჰიპოთეზები და საკვლევო კითხვები

H3: ჟურნალისტები არიან გენდერსენსიტიურები.

RQ13: გენდერსენსიტიურობის როგორი დონე იკვეთება ჟურნალისტებში?

H4: ჟურნალისტები არიან აბორტის მიმართ უარყოფითად განწყობილნი.

RQ14: აბორტის მიმართ დამოკიდებულების როგორი დონე იკვეთება ჟურნალისტებში?

H5: ჟურნალისტები არიან სელექციური აბორტის მიმართ უარყოფითად განწყობილნი.

RQ15: სელექციური აბორტის მიმართ დამოკიდებულების როგორი დონე იკვეთება?

3.4. კვლევის შედეგები

გენდერსენსიტიურობის სკალის შედეგები კითხვების მიხედვით მოცემულია ცხრილში N5. ზოგადად, ყველა კითხვაზე გაცემული პასუხების საშუალო მაჩვენებელი 3-ზე მეტია, რაც ისეთ პასუხებზე მიუთითებს, რომლებიც მეტ გენდერსენსიტიურობას მიანიშნებს.

ცხრილი N 5. გენდერსენსიტიურობის სკალა

N	კითხვები	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
1	*„გინება და უწმაწური სიტყვები ქალის პირიდან უფრო სამაგელი მოსასმენია, ვიდრე კაცის.“	107	3.92	1.37
2	**„ქმარი და ცოლი გაყრისას თანაბარი პირობებით უნდა სარგებლობდნენ.“	107	4.84	0.46
3	*„ქალის სიმთვრალე კაცის სიმთვრალეზე ბევრად უარესია.“	107	4.04	1.34
4	**„თანამედროვე ეკონომიკურ პირობებში, როცა ქალი აქტიურია შინ და გარეთ, საყოფაცხოვრებო საქმიანობა (მაგ. ჭურჭლის და სარეცხის რეცხვა) ქალებთან ერთად კაცებმა უნდა გადაინაწილონ.“	107	4.56	0.77

5	**„ადამიანების დასაქმება უნდა ხდებოდეს თანაბარი კონკურენციის პირობებში რომელიმე სქესისთვის უპირატესობის მინიჭების გარეშე.“	106	4.72	0.72
6	*„ქალებმა ნაკლებად უნდა იფიქრონ საკუთარ უფლებებზე და მეტად იმაზე, თუ როგორ გახდნენ კარგი ცოლები და დედები.“	107	4.49	0.92
7	**„ქალის ადგილი ბიზნესშიც და სხვა პროფესიაშიც ისეთივეა, როგორც კაცის.“	107	4.77	0.52
8	*„ბიჭებს მეტი ხელშეწყობა სჭირდებათ განათლების მისაღებად, ვიდრე გოგოებს.“	107	4.74	0.62
9	*„შეუფერებელია, როცა კაცი წინდებს რეცხავს და ქალი კი მანქანას ატარებს.“	107	4.59	0.86
10	*„ზოგადად, ბავშვების აღზრდისას მამა მეტი ავტორიტეტით უნდა სარგებლობდეს, ვიდრე დედა.“	106	4.61	0.78
11	*„ქალებმა ქორწინებამდე სქესობრივი/ინტიმური ურთიერთობებისგან თავი უნდა შეიკავონ.“	107	3.95	1.31
12	*„კანონი ქმარს უნდა ანიჭებდეს უპირატესობას ქონების ან შემოსავლის გაყოფისას.“	107	4.3	1.38
13	*„საზოგადოების ინტელექტუალური წინამძღოლობა კაცის ხელში უნდა იყოს.“	107	4.67	0.77
14	*„ბევრი ისეთი სამუშაოა, სადაც კაცებს დასაქმებისას მეტი უპირატესობა უნდა მიენიჭოთ, ვიდრე ქალებს.“	107	3.92	1.19
15	**„თანამედროვე გოგო ისეთივე თავისუფალი უნდა იყოს კონტროლისა და მართვისგან, როგორც თანამედროვე ბიჭი.“	106	4.38	1.03

გენდერსენსიტიურობის სკალის შეჯამებული მაჩვენებელი და ახალი ცვლადი - „გენდერსენსიტიურობა“

გამოვიყვანე დაჯამებული ცვლადი „გენდერსენსიტიურობა³“ ($M= 4.42$, $SD=.57$), რომლის მიხედვითაც, გამოკითხული ჟურნალისტებისა და რედაქტორების ზოგადი გენდერსენსიტიურობა გაიზომა და გამოვლინდა, რომ ისინი საშუალოზე მეტად გენდერსენსიტიურები არიან. ცვლადი ოდნავ ნაკლებია ვიდრე 5 ქულა, ანუ უმაღლესი მაჩვენებელი.

სკალის სანდოობის შესამოწმებლად გამოვიყენეთ სტატისტიკური ტესტი (Cronbach's alpha test). შედეგად დადასტურდა, რომ 15-კითხვიანი სკალის სანდოობა მაღალია ($\alpha=.86$, $M=4.42$, $SD=.57$).

აბორტსენსიტიურობის სკალის შედეგები კითხვების მიხედვით, მოცემულია ცხრილ N6-ში. ზოგადად, ყველა კითხვაზე გაცემული პასუხების საშუალო მაჩვენებელი 3-ზე მეტია, რაც ისეთ პასუხებზე მიუთითებს, რომლებიც მეტ აბორტსენსიტიურობაზე მიანიშნებს. აბორტსენსიტიურობა ცხრილი N13 -ში მოცემული კითხვების მიხედვით გავზომე.

ცხრილი N 14. აბორტის გამართლების სკალა

N	კითხვები	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
1	„ქალი აბორტს იკეთებს იმიტომ, რომ ის მზად არ არის შვილის ყოლისთვის.“	101	2.71	1.42
2	„ქალი აბორტს იკეთებს იმიტომ, რომ მას არ უნდა ცოლად გაყვეს ბავშვის მამას.“	102	2.21	1.18
3	„ქალი აბორტს იკეთებს იმიტომ, რომ მის მშობლებს სურთ, რომ აბორტი გაიკეთოს.“	102	1.35	0.67

³ შედეგებში გენდერსენსიტიურობის სკალის შეჯამებული ახალი ცვლადი აღინიშნება ტერმინით „გენდერსენსიტიურობა“, შესაბამისად, ტერმინი „გენდერსენსიტიურობა“ შედეგებში ცვლადის მნიშვნელობით გამოიყენება.

4	„ქალი აბორტს იკეთებს იმიტომ, რომ მაღალი შანსია, რომ ბავშვს სერიოზული შეზღუდულობა/ ნაკლი ექნება.“	106	2.63	1.32
5	„ქალი აბორტს იკეთებს იმიტომ, რომ ორსულობა გაუპატიურების შედეგია.“	103	2.96	1.4
6	„ქალი აბორტს იკეთებს იმიტომ, რომ ოჯახს დაბალი შემოსავალი აქვს და ბავშვის რჩენა არ შეეძლება.“	103	2.38	1.19
7	„ქალი აბორტს იკეთებს იმიტომ, რომ ის ფიქრობს, რომ ორსულობის შეწყვეტა შეუძლია ნებისმიერი მიზეზით, ორსულობის ნებისმიერ დროს.“	103	2.26	1.22
8	„ქალი აბორტს იკეთებს იმიტომ, რომ მას აღარ უნდა მეტი შვილი.“	103	2.61	1.31
9	„ქალი აბორტს იკეთებს იმიტომ, რომ ნაყოფი გოგოა და ქალს ბიჭის გაჩენა სურს.“	103	1.32	0.73
10	„ქალი აბორტს იკეთებს იმიტომ, რომ ორსულობის გაგრძელება დააზიანებს მის ჯანმრთელობას.“	107	3.65	1.32

„1” = „საერთოდ არ ვეთანხმები”, „2” = „უფრო არ ვეთანხმები”, „3” = „არც ვეთანხმები და არც უარვყოფ”, „4” = „უფრო ვეთანხმები” „5” = „სრულიად ვეთანხმები”

აბორტის გამართლება - აბორტენსიტიურობის ინდექსი „ასი.”

აბორტის მიმართ დამოკიდებულების გამოსაკვლევ კითხვებზე (ცხრილი N13) პასუხების დაჯამებით მიღებულ იქნა ახალი ცვლადი (ასი) (M=2.41, SD=.85). როგორც ცვლადის საშუალო მაჩვენებელიდან ჩანს, აბორტის

გამართლების ინდექსი დაბალია. სკალის სანდოობის შესამოწმებლად გამოვიყენეთ სტატისტიკური ტესტი (Cronbach's alpha test). სკალის სანდოობა მაღალია ($\alpha=.88$,).

აბორტის გამართლების საშუალოზე დაბალი მაჩვენებელი ნიშნავს, რომ ადამიანები უფრო არ ამართლებენ ქალის აბორტის გაკეთების გადაწყვეტილებას. ჩვენი გამოკითხვის მიხედვით, „ასი“ უფრო ნაკლები აღმოჩნდა საშუალო მაჩვენებელზე (მაჩვენებელი „3“ ლიკერტის ხუთბალიან სკალაზე), რაც იმაზე მიუთითებს, რომ გამოკითხულები ნაკლებად ამართლებენ ქალის გადაწყვეტილებას აბორტის გაკეთების შესახებ, ანუ არიან უფრო სიცოცხლის მომხრეები, ვიდრე არჩევანის მომხრეები.

ჟურნალისტების და რედაქტორების გენდერსენსიტიურობის კვლევის დასკვნა:

კვლევის შედეგად გამოიკვეთა, რომ გამოკითხულ ჟურნალისტთა უმრავლესობა, განურჩევლად სქესისა - გენდერსენსიტიურია. გენდერსენსიტიურობის მაჩვენებელი მაღალია. ქალების გენდერსენსიტიურობა კაცების გენდერსენსიტიურობაზე უფრო მაღალია. ჟურნალისტები, ზოგადად, აბორტის მიმართ უარყოფითად არიან განწყობილი. ისინი განასკუთრებით არ ამართლებენ სელექციურ აბორტს.

ქალებს, ისე როგორც კაცებს, აბორტის მიმართ უარყოფითი დამოკიდებულება აქვთ. აბორტის მიმართ დამოკიდებულების ჭრილში, სქესი უმნიშვნელო ფაქტორია. კვლევის დროს განათლებას და გენდერსენსიტიურობასა და აღმსარებლობას და გენდერ-სენსიტიურობას შორის კავშირებზე საყურადღებო მომენტები გამოიკვეთა, რაც ამ საკითხების შემდგომ კვლევას საჭიროებს. კერძოდ, მაღალი საგანმანათლებლო ცენზის ადამიანები ნაკლებად გენდერსენსიტიურები აღმოჩნდნენ, ვიდრე მაგისტრანტები და ბაკალავრები, ხოლო მართლმადიდებელ ქრისტიანებში აბორტსენსიტიურობის ინდექსი გაცილებით დაბალი იყო იმათთან შედარებით, ვინც აღნიშნა, რომ „აღმსარებლობა არ გააჩნია“.

კვლევის მიხედვით, აბორტსენსიტიურობის ინდექსი საშუალოზე დაბალი იყო. აბორტის გამართლების საშუალოზე დაბალი მაჩვენებელი ნიშნავს, რომ ჟურნალისტები უფრო არ ამართლებენ ქალის აბორტის გაკეთების გადაწყვეტილებას, ანუ არიან უფრო სიცოცხლის მომხრეები, ვიდრე არჩევანის მომხრეები.

გენდერსენსიტიურობა და აბორტის გამართლება სუსტ, მაგრამ დადებით კორელაციურ კავშირშია იმგვარად, რომ მეტად გენდერსენსიტიური ჟურნალისტები, შესაძლოა, უფრო განიხილავდნენ აბორტს, როგორც ქალის არჩევანს.

დასკვნითი შეჯამება

ეს ნაშრომი გენდერული ნიშნით სქესის შერჩევის საკითხთან დაკავშირებით იმ სოციალური და კულტურული წარმოდგენებისა და დამოკიდებულებების გაგებას ემსახურება, რომლის ფორმირებაზეც მედია ახდენს გავლენას. კვლევის შედეგები ადასტურებს, რომ მედიის მიერ აბორტი სტიგმატიზებულია, მედია უფრო მეტად ხელს უწყობს გენდერული დისკრიმინაციის დისკურსს, ვიდრე ამცირებს მას. მართალია, მედია ფაქტობრივ ჭრილში აშუქებს მოვლენებს, რაც დადებითი მოვლენაა, მაგრამ ზედაპირულად - არ ეძიებს მრავალფეროვნებას. ასეთი გაშუქება შეზღუდულია და არ ემსახურება საზოგადოების უპირატეს ინტერესებს, მიიღოს სრული ინფორმაცია იმ სოციალური, ფიზიკური და ფსიქოლოგიური გამოწვევების შესახებ, რომლებიც ქალების და ზოგადად საზოგადოების წინაშე არსებობს.

კვლევამ ასევე გამოკვეთა, რომ გამოკითხულ ჟურნალისტთა უმრავლესობა, განურჩევლად სქესისა - გენდერსენსიტიური იყო. ქალების გენდერსენსიტიურობა კაცების გენდერსენსიტიურობაზე უფრო მაღალი იყო. ჟურნალისტები ზოგადად აბორტის მიმართ უარყოფითად იყვნენ განწყობილი. ისინი განსაკუთრებით არ ამართლებენ სელექციურ აბორტს.

ჩვენი კვლევის მიხედვით, ორი ინსტიტუტი - სახელმწიფო და ეკლესია განსაზღვრავს მედიადისკურსს ქალების, მათი რეპროდუქციული უფლებებისა და მოვალეობების შესახებ. სხვა ინსტიტუციები და ჯგუფები, ამ ორის გარდა, არ ჩანს, ან თუ ჩნდება, ნაკლებად განსაზღვრავს ტონს და ძირითად მიმართულებებს. ყველაზე მეტ ლეგიტიმაციას მედია ამ ორ ინსტიტუციას ანიჭებს. ქალების ხმა ან სხვა ჯგუფების ხმები, რომელთაც განსხვავებული დისკურსი აქვთ, იშვიათად გვხვდება მედიაში.

პატრიარქალურ სახელმწიფოსა და ეკლესიას და არა ქალებს აქვს მათთვის მნიშვნელოვანი თემებზე და კითხვებზე, მათ შორის, აბორტსა და სელექციურ აბორტთან დაკავშირებულ კითხვებზე პასუხი.

ჩვენი კვლევის მიხედვით, ქალების პირველადი მოვალეობა დედობაა. ქალი პასუხისმგებელია ბავშვის გაჩენაზე და მასზე ზრუნვაზე. ქალი პასუხისმგებელია ფიზიკურ რეპროდუქციაზე, რაც კულტურული ნორმაა. ქალები, რომლებიც ირჩევენ აბორტს, ამ ნორმას არღვევენ, ძირს უთხრიან ერის წინსვლას, იწვევენ “დემოგრაფიულ კატასტროფას”.

მედია მასალებში ქალებზე ბევრს საუბრობს: მიუთითებენ როგორ მოიქცნენ, წერენ მათთვის კანონებს, გამოხატავენ საკუთარ მოსაზრებებს ქალის როლთან დაკავშირებით, ზრუნავენ მათ ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებაზე, ქალების ხმა კი არ ისმის. იმ ქალების ხმა, რომლებიც ფიქრობენ, რომ აბორტი დასაშვებია, ან ვინც გაიკეთა აბორტი - მარგინალიზებულია.

წნეხი, რომ იყოლიონ ვაჟები, სელექციური აბორტის პრაქტიკას უკავშირდება. ეს წნეხი, როგორც კულტურული, ისე ეკონომიკური, საკმაოდ ძლიერი აღმოჩნდა იმისათვის, რომ მნიშვნელოვანი დისბალანსი გაჩენილიყო სქესებს შორის საქართველოში. პრობლემის საპასუხოდ მიმართული ბიო - პოლიტიკა, როგორც პოპულაციის კონტროლის მექანიზმი, მედიაგაშუქებაშიც აისახა.

სელექციური აბორტის ფენომენის პრობლემა მის არასაკმარის აღიარებასა და ცოდნასთან არის დაკავშირებული. კვლევის შედეგად დადგინდა, რომ მედიაში მთავარი დისკურსი აბორტთან მიმართებით ეს არის პატრიარქალური, აკრძალვებზე, დისციპლინასა და შიშზე აგებული კომუნიკაცია.

ეს კომუნიკაცია, რომელიც ქალის როლს მხოლოდ დედობაში ხედავს, იმავდროულად ვერ პასუხობს იმ სოციალურ დინამიკას, რომელიც აბორტის/სელექციური აბორტის გადაწყვეტილების მიღებას ახლავს თან. მედიაკონტენტში სრულიად იგნორირებულია მრავალი სოციალური,

ფიზიკური, ფსიქოლოგიური ფაქტორები, რომლებიც აბორტის თანმდევაა. მედია უგულვებელყოფს გენდერული უთანასწორობის, უფლებების ჭრილში აბორტის თემის გაშუქებას. ქართული მედიის მიერ აბორტის და სელექციური აბორტის თემატიკის ნეგატიური ფრეიმინგი და სტერეოტიპული გაშუქება არ შეესაბამება ადამიანების ინფორმირების და გათვითცნობიერების უპირველეს ჟურნალისტურ ამოცანებს.

რეკომენდაციები

ნათელია, რომ უფრო ფართო ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული დინამიზმია აუცილებელი, სელექციური აბორტის წინააღმდეგ, ვიდრე ვიწრო გაგებით აბორტის კრიმინალიზაცია. ასევე, ცხადია, რომ გენდერული უთანასწორობის, უფლებების ჭრილში აბორტის თემის გაშუქებას ადამიანების გათვითცნობიერებაში გადამწყვეტი როლი აქვს. ნეგატიური ფრეიმინგი, გენდერული სტერეოტიპების გამლიერება გვაფიქრებინებს, რომ ამ მიმართულებით ბევრია გასაკეთებელი.

რეკომენდებულია, ნეგატიური ფრეიმინგის, გენდერული სტერეოტიპების შემცირება და ფართო ეკონომიკური სოციალური და კულტურული დინამიზმის ამსახველი დისკურსის ხელშეწყობა, რომელიც არ იქნება მიმართული ვიწრო გაგებით აბორტის კრიმინალიზაციისკენ, არამედ იქნება უფრო ინკლუზიური, მრავალფეროვანი, და შესაბამისად, გააუმჯობესებს ქალების ჯანმრთელობასა და კეთილდღეობას.

შემდგომი კვლევის საკითხები

მართალია, ეს თემა არ ისახავდა მიზნად ჟურნალისტების პატრიოტულ-დემოგრაფიული შეხედულებების ანალიზს, სამომავლო კვლევებში სასურველია გარკვევა, თუ რამდენად პრიორიტეტულია ჟურნალისტებისათვის ნაციონალური ფასეულობები და ქვეყნის

დემოგრაფიული განვითარება და როგორ განსაზღვრავს ეს პრიორიტეტი სხვადასხვა თემების, მათ შორის, აბორტის და სელექციური აბორტის საკითხის გაშუქებას.

გასათვალისწინებელია ისიც, რომ მოცემული შედეგები ეთიკის ქარტიის წევრი ჟურნალისტების მხრიდან დაფიქსირდა, საინტერესოა, მომავალში შევისწავლოთ ჟურნალისტური ეთიკის ქარტიის თვითრეგულირების ჩარჩოს მიღმა მყოფი ჟურნალისტების დამოკიდებულებაც.

აღინიშნა გრადაცია სხვადასხვა განათლების დონეებში: დოქტორანტები ნაკლებად გენდერსენსიტიურები გამოჩნდნენ, ვიდრე მაგისტრანტები და ბაკალავრები. კვლევაში მონაწილე ადამიანების რაოდენობა არ არის საკმარისი დასკვნების გასაკეთებლად, თუმცა, შემდგომი კვლევა საინტერესო იქნება შედეგების გასამყარებლად.

Publications

პუბლიკაციები

A preliminary analysis of gender violence among migrants and displaced people in Europe, Santiago Boira (1), Anita Nudelman (2), Tina (Tiko) Tsomaia (3), Anthropological Researches and Studies, 2018

“Hearing their voices”: exploring femicide among migrants and culture minorities, Nudelman, Tsomaia, Boira, Ballica, Tabagua, Qualitative Sociology Review (QSR), 2017

Tsomaia, Tiko. 2015. *Foeticide, Femicide and Violence Against Women in Georgia*, Femicide, a global issue that demands action, *Taking Action Against Gender-Related Killing of Women and Girls*, Vienna: ACUNS. Retrieved from website: <http://acuns.org/wp-content/uploads/2016/07/FemicideVol-IV.pdf> on July 5, 2016.

Abstract

The qualitative and quantitative content analyses of the topic of abortions, including sex-selective abortions, in Georgian media has revealed that media pays little attention to abortions, and especially sex-selective abortions. From 2006 to 2014, 322 articles were published in 12 media outlets, out of which 69 referred to the subject of selective abortion. The discourse on abortion, including sex-selective abortion, mainly describes the ongoing developments which are voiced by the power elites (the state and the church). For the state, communication of abortion is the communication of its successful demographic policy: abortion/selective abortion threatens the nation with dying out, while state policy prevents it. Church views abortion as a sin - an act directed against motherhood, the primary function of a woman, and therefore, as negative and unacceptable. Various media with different editorial policies cover the issues of abortion and sex-selective abortion in different ways: in centrist media neutral and incriminating frames are presented in equal amount, while in liberal media neutral frame is prevalent, and in media content with conservative direction incriminating frames dominate over the rest.

The qualitative analysis of news content has revealed that neutral coverage of abortion is related to factual and legal frames in which high statistics related to abortion and selective abortion and legal regulations concerning abortion ban are covered; demographic-nationalist frame dominates among negative, incriminating frames showing abortion and selective abortion as a precondition for demographic disaster. Woman's safety frame, which is mainly focused on negative impact of abortion and selective abortion on women's health, and responsibility frame, which imposes responsibility for abortion and selective abortion on women, are also actively used. Justification of abortion is connected to the frame of a woman's right and has minimal representation. The woman is almost voiceless in the media discourse.

The dominant sources of discourse related to abortion, including sex-selective abortion, are state officials and church authorities, whose rhetoric stigmatizes abortion and selective abortion, and discusses the issue in the context of demographic crisis, as well as in an anti-maternity context.

Along with the sources, journalists perform a very important role in the coverage of abortion and sex-selective abortion. The survey of journalists (N = 113) conducted within the framework of the study showed that the gender sensitivity rate of journalists is above average and their attitude towards abortion and sex-selective abortion is negative.

Introduction

Sex-selective abortion is the termination of pregnancy when the birth of a girl child is considered undesirable. This is just another form of femicide and is a vivid illustration of the ongoing abuse against women. Femicide, according to the Vienna Declaration, is the murder of women and girls because of their sex (Vienna Declaration, 2012).

Gender Inequality and Violence against Women in Georgia

According to the Regional Report of the Social Institutions and Gender Index (SIGI) 2019, despite legislative reforms that promote gender equality, due to the deeply embedded social norms and practice, discrimination against women living in Eurasia lasts during their entire life, especially within the family. According to the same report, deep-set social norms remain the most problematic issue in the region. For example, less willingness for having female children in the Caucasus has caused the alarming imbalance between the sexes: in Azerbaijan, Georgia and Armenia, 170,000 females were not born among children ages 0-4 years.

Georgia is one of 11 countries in the world (Guilmoto, 2012) where a significantly skewed sex ratio is observed. The official statistics of the country since 1994 have shown above average sex ratio coefficients among live born infants. Average sex ratio is 105-106 males to 100 newborn females, while according to the latest data in Georgia, this ratio is 107 in the case of the first children and increases to 114 in the case of the third children (Geostat 2018). The ratio between the sexes remains a special problem in Kakheti, Kvemo Kartli and Samtskhe-Javakheti regions (UNFPA, Guilmoto, Tafuro, 2017). The combination of three factors affect the spread of sex-selective abortion practices: the desire to have a baby boy; decrease in overall birth rate; and access to abortions due to technological development (Guilmoto 2013).

Until 2014, Georgian legislation prohibited the use of artificial birth control methods for sex selection, but did not require prohibition of abortion for the same purpose.

Artificial termination of pregnancy for sex selection is not allowed in Georgia since October 7, 2014, except when it is necessary to avoid hereditary diseases related to sex. This means that Georgia seeks to solve the problem of selective abortion through criminalization, as it is in India and China (Eklund, Purewal, 2017). However, this policy has many opponents. From the literature it is known that legislative regulations based only on prohibition cannot prevent sex-selective abortion.

The term "femicide" was used in relation to selective abortions in the 1970s. In 1985, feminist philosopher Ann Warren (Warren, 1985), coined a new term "Gendercide" regarding selective abortion in her book *Gendercide: The Implications of Sex Selection*.

Amartya Sen has documented "disappearance" of nearly 100 million girls (Seen, 1992) as a result of sex-selective abortion, carelessness and unequal care; according to other estimates, this figure is much higher.

Some feminists think that using the term "Gendercide" in the context of selective abortion compromise the universal right to bodily autonomy (Macklin, 1999).

However, other scientists share the idea that selective abortion, when it is carried out in the context of son's superiority, is an ethical problem (Warren, 1999, cited in Nie, 2010). Feminist critiques of sex selective abortions have further framed the practice as an act of violence, by drawing attention to the rights of the female fetus, rights which are normally articulated as part of anti-abortion arguments (Goodkind, 1999).

The conceptualization of sex-selective abortion as a demographic ruling mechanism of the population by power elites is also possible. In this regard, the concept of Foucault's "Bio-power" is noteworthy.

Bio-power, as conceptualized by Michel Foucault (1998), represents the disciplinary power that nation-states employ in controlling populations through technologies of power. Defined literally as “power over bodies,” bio-power is “an explosion of numerous and diverse techniques for achieving the subjugation of bodies and the control of populations” (Foucault, 1998).

The Aim and the Practical Value

In order to perceive interpretation of this issue on a public scale and the use of behavior connected to it in daily life, it is necessary to understand how the issue is constructed; in particular, what frames are associated with it and what linguistic structures are used in these frames.

The study aims to analyze mediation of abortion/sex-selective abortion frames in Georgian news media; the study shows how the media covers abortions and sex-selective abortions; what frames exist regarding abortions and sex-selective abortions; what thematic content is spread within the dominant frames; and finally, in the prism of framing theory, what is the role of the sources and journalists in mediation of abortion and sex-selective abortion.

One of the reasons for unresolved and problematic state of sex-selective abortions is its non-recognition in society, which is caused by the lack of understanding of the problem by journalists and the low level of publicity in the media, which leads to the lack of evidence-based policies and practices in regard to sex-selective abortions.

The importance of the research is extremely high, since the skewed sex ratio in favor of male infants born in Georgia can affect the demographic and social development of the country.

Because abortion, including sex-selective abortion, is related to the women’s health and the social role, the results of the study will allow us to discuss the nature of public opinions about women, the role of women and the rights of

women, as well as the role of media and journalists in the formation of these opinions.

The findings and recommendations of the research are important for professional media representatives, as well as for perceiving the problem of femicide, women's reproductive and anti-violence policies in Georgia, and on a global scale.

Scientific Innovation

Until now, sex-selective abortion and abortion mediation research has not been conducted in Georgia.

I have been interested in sex-selective abortion issues since 2009. Information about sex-selective abortions in Georgian media was first published in *Liberali* magazine in 2009 (Tsomaia, 1 June 2009).

Therefore, my personal contribution in terms of raising the issue of sex-selective abortion problems in Georgia is worth mentioning. In 2013, I became a member of the Movement Cost Action "Femicide Across Europe," which united researchers from 27 European countries. Together with European colleagues, I have contributed to the study of the phenomenon of femicide through the development of definitions, reports and recommendations. I believe the study of media coverage of sex-selective abortion as one of the forms of femicide in Georgia will facilitate a more in-depth understanding of the issue, and that more researchers will get interested in this complex and multilevel issue in Georgia and abroad.

Structure of the Thesis

The thesis consists of 198 pages and includes the introduction, literature review, three research methodologies, research results and the conclusion. The paper presents the discussion and final conclusion of the results of the three studies. The bibliography and annexes are attached to the thesis.

In the introduction, on the first seven pages the actuality of the problem, the purpose of the study and its practical value are reviewed. There is also a brief overview of research method and scientific innovation.

All 28 pages of the literature review represent the review of sex-selective abortion as a form of violence against women, development of sex-selective abortion phenomenon in Georgia, attitudes towards sex-selective abortion, gender inequality and violence against women in Georgia, role of media in the construction of selective abortion, abortion stigma, abortion coverage in regard with media ownership, commercialization and editorial ideology, the theory of framing and its impact, the role of journalists and editors in the formation of the frame, and the media narration in the context of critical theory.

In research methodology, on 16 pages, research approach and design, and used variables are discussed. Research samples, methods of data collection, coding, framing groups, sources, hypotheses and research questions for two quantitative studies, and for one qualitative study, surveys for journalists assessing the gender-sensitivity and their attitude towards abortion are described in the section.

Results of the study are presented on 51 pages. The results and the conclusion of quantitative content analysis, the results and the conclusion of qualitative content analysis, and the results and the conclusion of quantitative research on the gender sensitivity and attitude of journalists and editors towards abortion are presented separately.

Discussion is presented on 25 pages. This section shows the connection between the results of the three studies conducted by me and the existing international academic researches on the same topic.

Each study includes a relevant conclusion, while the results and discussion of all three studies are summarized in one conclusion, which is presented on three pages. In the conclusion, the directions of future researches, which were revealed in the process of the current study, are discussed.

Bibliography includes the list of 154 sources which were used during the research process.

The annex, which is presented on 14 pages, includes questionnaires, coding questions used during the study, and the list of program codes used for analysis.

Research Components and Methodology

This research consists of several components:

Component 1 - Quantitative content analysis studies media content (framing analysis) of various ideological directions (conservative, liberal, centrist) regarding abortion and sex-selective abortion;

Component 2 - Qualitative content analysis – the analysis of the frames in the media content. Attention has been paid to the meanings that stigmatize abortion (incriminating frames), justify abortion (justifying frames), or create a neutral or ambivalent discourse around abortion, as well as how these meanings are related to normative constructions of femininity.

Loaded words and phrases have been identified which create meaning within a given frame that plays the role of linguistic tools and demonstrates utmost expressiveness (Gamson & Modigliani, 1989).

Component 3 - Quantitative analysis of the survey examines the gender sensitivity and the attitudes of content creator journalists and editors towards abortions, including sex-selective abortions.

Component 1. Quantitative Content Analysis

The study includes analysis of informational content of liberal, centrist, and conservative media organizations to identify the angle of coverage (“frame”) of abortion, including sex-selective abortion.

Content analysis defines: a) if media covers abortions, including sex-selective abortions, and with what frequency; b) what frames are used by media for covering abortions, including sex-selective abortions; c) whether there is a difference between media outlets with various ideological directions, namely liberal, centrist, and conservative in selecting the frames for the coverage of abortions, including sex-selective abortions; d) what types of sources are involved in the formation of the frames.

1.1. Study Sample

For research, we have selected informational contents of the print, television and online resources. In total, 12 media outlets were selected: "Rustavi 2", "Public Broadcaster", "Ertulovneba", "Alia", "Kviris Palitra", "Liberali", "Tbiliselebi", "Netgazeti", "Interpressnews", "Newpost", "Info 9".

1.2. Data Collection

The process of searching the word “abortion” in the online database has revealed 1,159 materials in the course of 2006-2016, which means that in all media outlets (40 media outlets) 1,159 materials contained the search term "abortion". This material has been filtered according to the media outlets selected for the research, after which 322 materials remained.

In selected media outlets, researchers read all the material where the word “abortion” was used. In the material, the researchers defined the frames and thematic categories according to a pre-prepared codebook.

Two persons participating in the coding process determined how relevant the units of the analysis were in relation to the proposed content categories; the convergence of codes was tested with a statistical test (Intercoder Reliability Test). Two coders reached the final agreement with several rounds of training and work.

Data was processed through the statistical analysis program SPSS. The relevant statistical tests (McNemar's chi square, Pearson's chi square test, Cronbach's alpha test, ANOVA test) were used to verify the unrelated connection between variables.

1.3. Frame Groups, Research Questions, and Hypotheses

We grouped the frames in four categories:

1. Incriminating frames of abortion: with macro-societal focus (in which we combined demographic-nationalist, responsibility and prognosis frames), morality focused (morality, religion and embryo frames), women focused (gender and women's safety frames), and the frames containing abortion marginalization/stigma, hate speech;
2. Frames supporting abortion, which unite the frames of women's rights, including reproductive/contraception rights;
3. Neutral frames, in which we combined the factual, human story, protesting and law-related frames.
4. The ambivalent, uncertain/internal conflict frames;

The following hypotheses and research questions were identified:

H1a-c: Abortion incriminating frames in Georgian media content outnumber neutral (a), justifying (b), and ambivalent (c) frames.

H1/S a-c (selective): In Georgian media content, selective abortion incriminating frames outnumber neutral (a), justifying (b), and ambivalent (c) frames.

RQ1: What specific abortion frames are prevalent in Georgian media content?

RQ1/S (selective): What specific gender-related abortion frames are prevalent in Georgian media content?

H2a-c: In the conservative direction news content, abortion incriminating frames exceed neutral (a), justifying (b) and ambivalent (c) frames.

H2/S a-c (selective): In the conservative direction media news content, selective abortion incriminating frames exceed neutral (a), justifying (b) and ambivalent (c) frames.

H2 d-f: In the liberal direction media news content, abortion justifying frames exceed neutral (d), ambivalent (e) and incriminating (f) frames.

H2/S d-f (selective): In the liberal direction media news content, selective abortion justifying frames exceed neutral (d), ambivalent (e) and incriminating (f) frames.

H2 g-i: In the media news content with the centrist values abortion neutral frames prevail over abortion incriminating (g), abortion justifying (h) and ambivalent (i) frames.

In the H2/S g-i (selective): In the media news content with the centrist values sex-selective abortion neutral frames prevail over incriminating (g), justifying (h) and ambivalent (i) frames.

RQ2. Which media (liberal, centrist, conservative) cover the issue of abortion more often?

RQ2/S (selective): Which media (liberal, centrist, conservative) covers the topic of sex-selective abortion more often?

RQ3: Is there a connection between the ideological direction of the media and the use of certain types of (incriminating, justifying, neutral, ambivalent) frames?

1.4. Results

Analysis of 322 materials has revealed that the neutral frames were used in 249 materials (73.7%), abortion incriminating frames in 238 materials (70.4%), abortion justifying frames in 63 materials (18.6%) and ambivalent frames in 20 materials (5.9%).

McNemar's chi square - statistical test has revealed that there was no difference between the neutral and incriminating frames in terms of statistical probability in the whole media, as there was only a slight difference between the neutral and incriminating frames. However, the probability of incriminating frames is higher than the justifying frames ($\chi = 146.26$, $p = .00$) or ambivalent frames ($\chi = 208.35$, $p = .00$).

The research has revealed that the material was dominated by the neutral legal frame ($n = 162, 50.3\%$) (see distribution of frames in Table N 3).

Study has shown that in the materials on sex-selective abortions, the neutral legal frame was also prevalent ($n = 42, 60.9\%$) (see distribution of frames in Table N 4).

Conservative Media Outlets

In the media with conservative direction, abortion incriminating frames ($n = 51, 87.9\%$) prevail over neutral frames ($n = 40, 69\%$), positive ($n = 7, 12\%$) and ambivalent frames ($n = 5, 8.6\%$), which is statistically confirmed.

McNemar's chi-square-statistical test showed that conservative media are more likely to use abortion incriminating frames than neutral frames ($p = .035$) or positive frames ($\chi = 42.023$, $p = .0000$) or ambivalent frames ($\chi = 42.19$, $p = .00$).

In the conservative media, the topic of sex-selective abortion was found in 12 materials. In media with conservative direction, incriminating frames ($n = 11, 91.7\%$) exceeded neutral frames ($n = 9, 75\%$), positive ($n = 2, 16.7\%$) and ambivalent frames ($n = 1, 8.3\%$).

However, McNemar's chi-square statistical test showed that there is no greater probability of selective abortion incriminating frames in comparison with the neutral frames ($p = .62$), but taking into consideration statistical probability,

incriminating frames exceed the number of justifying ($p = .00$) and ambivalent frames ($p = .00$).⁴

Liberal Media Outlets

The media with liberal direction mostly used neutral frames ($n = 133$, 82.2%), which prevailed over materials in which the negative ($n = 112$, 68.7%), as well as the justifying ($n = 33$, 20.2%) and ambivalent frames ($n = 11$, 6.7%) were used.

As for statistical analysis, the statistical test of McNemar's chi-square showed that in the liberal media there is more probability of neutral frames of abortion than negative frames ($\chi = 5.80$ $p = .016$), positive frames ($\chi = 86.9$, $p = .00$) or ambivalent frames ($\chi = 119.07$, $p = .00$).

The topic of sex-selective abortion in the media with liberal direction was found in 36 materials. The neutral frames ($n = 30$, 83.3%) exceeded negative ($n = 25$, 69.4%), positive ($n = 7$, 19.4.7%) and ambivalent frames ($n = 2$, 5.6%).

McNemar's chi-square statistical test showed that there is no more statistical probability of neutral frames of selective abortion in liberal media compared to negative frames ($p = .22$). However, statistical probability of incriminating frames exceeds the number of justifying ($p = .00$) and ambivalent frames ($p = .00$).

Centrist Media Outlets

In centrist media, neutral and incriminating frames are almost equally represented in the following ratio: neutral ($n = 76$, 75.2%) and negative ($n = 75$, 74.3%). As for the positive frames, they are found in 23 materials ($n = 23$, 33.8%), and ambivalent frames in four materials ($n = 4$, 4%).

⁴ The use of statistical test was limited by the small number of materials. However, this study did not have the possibility to increase their number, since the materials produced on selective abortion were fully analyzed.

The statistical test has shown that statistically significant differences between neutral and negative abortion frames in centralized media have not been observed ($\chi = .0$, $p = 1.00$), although negative frames prevail over positive frames ($\chi = 43.35$, $p = .00$) and ambivalent frames ($\chi = 67.12$, $p = .00$). Similar tendency is observed between positive frames and ambivalent frames: positive frames prevail over ambivalent frames ($p = .00$).

The topic of sex-selective abortion in the centrist media was found in 21 materials. In centrist media, neutral ($n = 19$, 90.5%) and negative ($n = 18$, 85.7%) frames of sex-selective abortion are presented in almost the same amount. As for the positive frames, they were found in six materials ($n = 6$, 28.6%), while ambivalent frames were found in one material ($n = 1$, 4.8%).

McNemar's chi-square statistical test has shown that statistically significant differences between neutral and incriminating abortion frames have not been observed in centrist media ($p = 1.00$), although negative frames prevail over positive frames ($p = .00$) and ambivalent frames ($p = .00$).

Abortion theme is most frequently covered by liberal media ($n = 163$, 48.2%), which is followed by centrist media ($n = 101$, 29.9%), and conservative media ($n=58$, 17.2%).

In total, sex-selective abortion issue was covered in 69 materials. Abortion is most often covered by liberal media ($n = 36$, 52.2%), followed by centrist media ($n = 21$, 30.4%), and finally, conservative media ($n=12$, 17.4%).

Statistical analysis (Pearson's chi square test) has shown that there is a statistical connection between the ideological direction of media outlet and the use of some groups of frames. As expected, proportionately bigger number of incriminating frames ($n = 51$, 49.51%) are more likely to be used in conservative media than centrist ($n = 75$, 42.13%) or liberal media ($n = 112$, 38.75%). As for neutral frames, the highest probability of their use is in liberal media ($n = 133$, 46.02%), followed by centrist ($n = 76$, 42.7%) and the least in conservative ($n = 40$, 38.83%) media ($\chi = 4.69$, $p = .09$ **).

As for the justifying and ambivalent frames, the connection between the use of this group and the ideological direction of media outlets was not observed, in particular, the connection between the ideological direction of the media outlets and justifying frames ($\chi^2 = 2.77, p = .24$) and the connection between the ideological direction of media outlets and the ambivalent frames ($\chi^2 = 1.54, p = .46$) were not statistically proven.

Table N3 all
materials

Frames	N of Frames	%
Legal frame	162	50.3
Factual frame	131	40.7
Responsibility frame	126	39.3
Nationalist frame	80	24.8
Women's safety frame	76	23.6
Frame of rights	63	19.6
Prognosis frame	59	18.3
Morality frame	56	17.4
Frame of religion	45	14
Stigma	40	12.5
Protest frame	29	9

Embryo		
frame	24	7.2
Conflict		
frame	20	6.2
Gender frame	15	4.7
Human		
interest frame	14	4.3

Table N4

frames, materials on sex-selective abortion

Frames	N of frames	%
Legal frame	42	60.9
Factual frame	35	50.7
Responsibility frame	32	46.4
Predictability frame	22	31.9
Nationalist frame	21	30.4
Women's safety frame	18	26.1
Frame of rights	15	21.7
Stigma	10	14.5
Frame of religion	9	13
Gender frame	9	13
Morality frame	8	11.6
Embryo frame	7	10.1
Conflict frame	4	5.8
Protest frame	3	4.3
Human interest frame	0	0

1.5. Quantitative Content Analysis Conclusion

Abortion and sex-selective abortion issues are most frequently covered by the liberal media, while next in order is the centrist media, and the conservative media comes last.

In contrast to the assumption, study revealed that in whole Georgian media content, with the exception of conservative media, abortion incriminating and neutral frames are equally used, while the justifying frames are used less than the two latter frames.

In the conservative media, incriminating frames prevail over the neutral, justifying and the ambivalent frames. However, contrary to expectations, in the liberal media it is not justifying, but neutral frames, which dominate over incriminating, justifying and ambivalent frames. Neutral and incriminating frames are equally used in the centrist media and have higher shares than justifying and ambivalent frames.

As for the coverage of sex-selective abortions, neutral and negative frames are used in all three types of media and exceed the number of justifying and ambivalent frames.

As a result of the study of the materials which cover abortion, five dominant frames were identified: legal and factual frames (group of neutral frames); responsibility, demographic-national and women's safety frames (group of incriminating frames). Five dominant frames were identified during the study of materials on sex-selective abortions: legal and factual frames (group of neutral frames); responsibility, predictability, and demographic-national (group of incriminating frames) frames.

There is a connection between the ideological direction of the media outlet and the framing of abortion topic in such a way that the conservative media uses incriminating frames most frequently, while liberal media uses them most rarely. The highest probability of using neutral frames is observed in liberal media and the lowest in conservative media.

In terms of spreading the information about abortion/sex-selective abortion, the state and the church play the leading role. The representatives of these organizations raise the issues, and correspondingly, state officials and Orthodox Church authorities are most common sources of information.

Component 2. Qualitative Content Analysis

Thematic analysis of media materials has been applied for the qualitative study of the media content.

The texts of media materials have been analyzed so that the negative and discrediting associations related to abortion used in the material have been identified. In addition, the forms were analyzed through which abortion was related to the normative constructions of the concepts of a womanhood and femininity.

2.1. Research questions

Qualitative content analysis was conducted according to the following research questions:

RQ4: What topics are related to abortion/sex-selective abortion incriminating frames?

RQ5: What techniques do the media use to create abortion/sex-selective abortion incriminating framing?

RQ6: What topics are related to abortion/sex-selective abortion justifying frames?

RQ7: What techniques do the media use to create abortion/sex-selective abortion justifying framing?

RQ8: What topics are related to abortion/sex-selective abortion neutral frames?

RQ9: What techniques do the media use to create abortion/sex-selective abortion neutral framing?

RQ10: What topics are related to abortion/sex-selective abortion ambivalent frames?

RQ11: What techniques do the media use to perform abortion/sex-selective abortion ambivalent framing?

RQ12. What is a role of a woman in the abortion/sex-selective abortion discourse?

2.2. Qualitative Content Analysis Conclusion

The abortion/sex-selective abortion discourse, especially abortion incriminating ("nationalist-demographic", "prognosis", "responsibility", "morality", "religion", "embryo", "stigma," "gender" and "safety" frames) discourse is dominated by patriarchal rhetoric in which the man dominates and the female voice is not heard. The right to this discourse rests with the state and the church.

Abortion is identified with demographic catastrophe and the nation's extinction. Sex-selective abortion is also seen as a population decline factor in the demographic setting. An important topic is the moral gravity of abortion as a sin, the murder which can only be remedied in the bosom of the Church. Abortion is a source of shame, regret, guilt. These emotions will last for a lifetime and will not give rest to the person even in afterlife.

The only frame where abortion is justified is the frame of "right". In this type of material, the emphasis is on the right of the woman to own her body and have an abortion. The sources of this discourse are largely NGOs, feminist groups, and doctors. Often, abortion advocates are in a defensive position, building their discourse on rejecting and exposing counterarguments to the statements of abortion opponents. Thus, the "right" framing balances the abortion incriminating discourse.

Neutral discourse ("factual", "human interest", "protest" and "legal" frames) mainly reflects current news and events, such as legislative initiatives, human stories, reports and research presentations, protests, etc. It is noteworthy that the discourse on selective abortion is mainly in factual frames and describes current events.

The abortion coverage style is largely sensational, expressive and dramatic, leading to marginalization and stigmatization of abortion.

Metaphors and phrases ("extinction", "slaughter of infants") with negative connotations dominate as the framing tools. For more expression, various artistic formats, such as verse, are often incorporated into the text.

Negative particles, pronouns, and adverbs (no, none, no one, nowhere, etc.) predominate in the discourse on abortion, which corresponds to the style of counterarguments. The word "must" is also used, which corresponds to the commanding tone.

The expressiveness of the text is achieved through comparisons, negative evaluations, rhetorical questions, and hyperbolic description of events: "How can a family be happy, if there have been made abortions and the ghosts of ungodly chopped small fragile creatures move around?" (Alia, 08.01.2014)

"The problem observed in Georgia is one of the biggest in the world: "Secondary infertility rate is one of the highest in the worl " (Interpressnews, 13.03.2016).

The abortion-related discourse connected to a woman positions her as problematic and negative, as a woman's decision on abortion and sex-selective abortion contradicts the idea of continued fertility, undermines nationality, and causes a demographic catastrophe.

In abortion-related discourse, the power groups church and the state portray a woman who has an abortion as opposed to the ideal woman (a mother). In this discourse, women are the least involved. They remain silent.

Component 3: Gender Sensitivity Research with the Journalists and Editors

In the framework of Component 3, the study examined the gender sensitivity and the perceptions related to abortions/sex-selective abortions of the journalists and their editors who create the content related to abortions/sex-selective abortions.

3.1. The Research Sample

The research sample consists of journalists and editors signing the Charter of Journalistic Ethics of Georgia, comprising 256 members. I have sent them a Google survey document. The request for participation in the survey, sending a questionnaire and reminder was made six times, between March 27 and May 24, 2016. The number of completed questionnaires, or the number of received answers, amounted to 113 units (44%), which is considered to be a high questionnaire completion rate for online surveys (Dommeyer et al, 2004).

3.2. Variables and Measurement

In order to evaluate gender-sensitivity and attitude towards abortion among journalists and editors, a survey was composed of several components: a) questionnaire that included demographic questions; b) a questionnaire that examined the gender-sensitivity of journalists and editors; c) a questionnaire which examined issues of journalists and editors in relation to abortions and sex-selective abortions.

Part of the questionnaire, which evaluated the gender sensitivity of the respondents, relied on the standard scale (Spence & Helmreich, 1972) that had been adapted to the cultural specifics of Georgia.

A central questionnaire for the study of issues related to abortion and sex-selective abortion consisted of 10 General Social Survey (GSS) questions and nine questions related to abortions, which I composed based on relevant literature.

The General Social Survey is conducted annually in the United States by the Institute of National Public Opinion Research at the University of Chicago to study attitudes towards abortion. This survey has high credibility and its validity is proven (Embree, 1998).

A 15-question questionnaire for the study of attitudes towards the women's role and the GSS questionnaire for the study of attitudes towards abortion has been translated. The Georgian version of the questionnaire was evaluated by two experts. Based on the experts' assessment, the provisions causing greater uncertainties were clarified and corrected.

The following hypotheses and research questions were outlined:

H3: Journalists are gender sensitive.

RQ13: What level of gender sensitivity is revealed among journalists?

H4: Journalists demonstrate negative attitudes towards abortion.

RQ14: What level of attitude towards abortion is revealed among journalists?

H5: Journalists demonstrate negative attitudes towards sex-selective abortion.

RQ15: What level of attitude towards sex-selective abortion is revealed among journalists?

3.3. The Results

Gender Sensitivity

The results of the gender sensitivity scale according to the questions are given in Table N5. In general, the average rate of answers given to all questions is more than 3, which points to the answers that indicate more gender sensitivity.

Table N 5. Gender Sensitivity Scale

N	Questions	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
1	“Swearing and obscenity are more repulsive in the speech of a woman than a man.”	107	3.92	1.37
2	"Both husband and wife should be allowed the same grounds for divorce. "	107	4.84	.46
3	"Intoxication among women is worse than intoxication among men."	107	4.04	1.34
4	"Under modern economic conditions with women being active outside the home, men should share in household tasks such as washing dishes and doing laundry.”	107	4.56	.77
5	" There should be a strict merit system in job	106	4.72	.72

	appointment and promotion without regard to sex."			
6	" Women should worry less about their rights and more about becoming good wives and mothers."	107	4.49	.92
7	" Women should assume their rightful place in business and all the professions along with men."	107	4.77	.52
8	" Sons in a family should be given more encouragement to go to college than daughters."	107	4.74	.62
9	" It is ridiculous for a woman to run a locomotive and for a man to darn socks."	107	4.59	.86
10	" In general, the father should have greater authority than the mother in the bringing up of children."	106	4.61	.78
11	"Women should be encouraged not to become	107	3.95	1.31

sexually intimate with
anyone before marriage,
even their fiancés."

12	"The law should not give the advantage to husband in dividing the property or income."	107	4.30	1.38
13	"The intellectual leadership of a community should be largely in the hands of men."	107	4.67	.77
14	"There are many jobs in which men should be given preference over women in being hired or promoted."	107	3.92	1.19
15	" The modern girl is entitled to the same freedom from regulation and control that is given to the modern boy."	106	4.38	1.03

"1"= "strongly agree", "2"= „agree”, "3"= "neither agree, nor disagree," "4" = "disagree"" „5"= "strongly disagree"

In case of questions 2, 4, 5, 7, 9, 12, 15, "1"= "strongly disagree", "2"= "disagree", „3"= "neither agree, nor disagree," "4" = "agree", "5"= "strongly agree"

Summarized Rate of Gender Sensitivity Scale and a New Variable - "Gender Sensitivity"

I have figured out a summarized variable "Gender Sensitivity"⁵ (M = 4.42, SD = .57), according to which the general gender sensitivity of interviewed journalists and editors has been gauged and revealed that they are more gender sensitive than average. The variable is slightly less than five points, which is the highest rate.

We used a statistical test (Cronbach's alpha test) to measure the reliability of the scale. The results have confirmed that the reliability of a 15-question scale is high ($\alpha = .86$, M = 4.42, SD = .57).

Abortion Sensitivity Index

The results of abortion sensitivity scale are given in Table N6. In general, the average rate of answers given to all questions is more than 3, which indicates that more answers demonstrate abortion sensitivity.

Abortion sensitivity was measured according to the questions given in Table N13.

Table N 6. Abortion Attitudes Scale

N	Questions	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
1	"She doesn't feel ready to have a baby."	101	2.71	1.42
2	"She doesn't want to marry the baby's father."	102	2.21	1.18

⁵ In the results a new summarized variable is termed as "gender sensitivity," and correspondingly, the term "gender sensitivity" is used as a variable in the results.

3	" Her parents want her to get an abortion."	102	1.35	.67
4	"There is a strong chance the baby has a serious disability."	106	2.63	1.32
5	"The pregnancy is the result of a rape."	103	2.96	1.40
6	"The family has a very low income and feels they cannot afford any more children."	103	2.38	1.19
7	"For any reason, at any time in pregnancy."	103	2.26	1.22
8	"She is married and doesn't want any more children."	103	2.61	1.31
9	"A woman has abortion because the fetus is female, and she wants to have a boy."	103	1.32	.73
10	"Continuing the pregnancy would injure her health: physical, emotional, psychological, familial, age-related."	107	3.65	1.32

"1"= "strongly disagree", "2"= "disagree", „3"= "neither agree, nor disagree," "4" = "agree", "5"= "strongly agree"

Abortion Justification – Abortion Sensitivity Index "ASI"

By summarizing the answers to the questions for the study of attitudes towards abortion, a new variable has been figured out (ASI) ($M = 2.41$, $SD = .85$). As the average variable indicator shows, the abortion justification index is low. We used a statistical test (Cronbach's alpha test) to measure reliability of the scale. The reliability of the scale is high ($\alpha = .88$).

The below average abortion justification rate means that people mostly do not justify a woman's decision to have an abortion. According to our survey, ASI is below the average indicator (Indicator "3" on Likert's five-point scale), which means that interviewees are less likely to justify a woman's decision on having an abortion; in other words, they are more pro-life than pro-choice.

3.4. Conclusion of the Study of Gender Sensitivity of Journalists and Editors

The survey revealed that the majority of interviewed journalists regardless of their biological sex are gender sensitive. The gender sensitivity rate is high. Women's gender sensitivity is higher than men's gender sensitivity. Journalists mostly demonstrate negative attitudes towards abortion. Especially, they do not justify sex-selective abortions.

Women, like men, have a negative attitude towards abortion. In the context of abortion, gender is not a contributing factor. During the study, significant differences between education and gender sensitivity and religious belief and gender sensitivity have been distinguished, which require further research of these issues. In particular, people with a higher level of education have demonstrated less gender sensitivity than graduates and bachelors, while in Orthodox Christians abortion sensitivity index was relatively lower than in those who noted that "they had no religious beliefs."

According to the study, the abortion sensitivity index was lower than average. The below-average abortion justification rate indicates that the journalists

mostly do not justify a woman's decision to have an abortion, which means they are more pro-life than pro-choice.

Gender sensitivity and abortion justification is weak, but positive correlation in a way that more gender sensitive journalists might consider abortion as a woman's choice.

Summary Conclusion:

This work aims at understanding the social and cultural perceptions and attitudes in relation to sex-selection which are formed under the influence of media. The findings of the study confirm that the media has stigmatized abortion and is more likely to promote gender discriminative discourse rather than reduce it. Although the media cover actual events, the coverage is superficial - it does not seek diversity. Such coverage is limited and does not serve the best interests of the public to obtain comprehensive information about the social, physical and psychological challenges that women and society in general face.

The study also found that most of the interviewed journalists were gender-sensitive regardless of their gender. The gender sensitivity of women was higher than that of men. Journalists were generally negative about abortion. Especially, they did not justify sex-selective abortion.

According to the research, two institutions - the state and the church - define the media discourse on women, their reproductive rights and responsibilities. Other institutions and groups do not appear, or, if they arise, they barely define the tone and main directions. The media give the most legitimacy to these two institutions. The voices of women or the voices of other groups with different discourses are rarely found in the media.

The state and the church, not women, have answers to questions and issues important to women, including abortion and sex-selective abortion.

The research has revealed that motherhood is considered a primary duty of a woman. The woman is responsible for giving birth and taking care of the child. The woman is responsible for physical reproduction, which is the cultural norm. Women who choose abortion violate this norm, undermine the nation's advancement, and cause a "demographic catastrophe".

The media talk about women a lot: they tell them how to behave, write laws for them, express their views on the role of women, care about their health

and safety. However, the voices of women are not heard. The voices of women who think abortion is permissible or who have had an abortion are marginalized.

The pressure to have sons is linked to the practice of sex-selective abortion. This pressure, both cultural and economic, has been strong enough to cause a significant imbalance between the sexes in Georgia. Bio-policy in response to the problem has emerged as a population control mechanism that has been reflected in media coverage.

The problem with the phenomenon of sex-selective abortion is related to insufficient recognition and knowledge. Research has shown that the mainstream media discourse on abortion is patriarchal, based on bans, discipline and fear.

This communication sees the role of the woman only in motherhood, while not responding to the social dynamics that accompany abortion/sex-selective abortion decision-making. There are many social, physical and psychological factors that are associated with abortion in the media context. The media ignores the coverage of gender inequality and the issue of abortion in the context of rights. Negative framing and stereotyped coverage of the topic of abortion and sex-selective abortion by the Georgian media do not meet the primary journalistic objectives of informing and raising the awareness of people.

Recommendations

It is clear that broader economic, social and cultural dynamism is needed to combat sex selection, rather than the criminalization of abortion in its narrow sense. It is also obvious that coverage of the issues of gender inequality, rights, and abortion has a crucial role in making people aware. Negative framing and reinforced gender stereotypes indicate there is much to be done in this regard.

It is recommended to reduce negative framing, gender stereotypes, and promote a broad economic, social and cultural discourse that will not be directed towards criminalization of abortion in a narrow sense, but will be more inclusive, diverse, and thus improve the health and well-being of women.

Further research topics

Although this study was not aimed at analyzing the patriotic-demographic views of journalists, it is desirable in future research to find out how national

values and demographic development are prioritized among journalists and how these priorities determine coverage of various topics, including abortion and sex-selective abortion.

It should also be noted that the results were reported by members of the Charter of Ethics. It is also interesting to learn in the future the attitude of journalists outside the self-regulating frame of the Charter of Journalistic Ethics.

The rankings at different levels of education were noted: PhD students were less gender sensitive than postgraduates and undergraduates. The number of people involved in the study is not sufficient to draw conclusions; further research will be interesting to substantiate the results.